Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 10 июнь чоршанба

Сотувда эркин нархда

№ 116 (1897)

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ҚАРОРИ

”Давлат ер кадастри тўғрисида“ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси **ҚАРОР ҚИЛАДИ**:

1. "Давлат ер кадастри тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси биринчи ўқишда маъқуллансин.

2. "Давлат ер кадастри тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси учун "Халқ сўзи" ва "Народное слово" газеталарида эълон қилинсин.

3. Олий Мажлиснинг Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда тушган таклифларни умумлаштирсин ҳамда "Давлат ер кадастри тўғрисида"ги Қонуннинг маромига етказилган лойиҳасини Олий Мажлис муҳокамасига киритсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси Э. ХАЛИЛОВ.

Тошкент шаҳри,
1998 йил 30 апрель.

(Ушбу Қонун лойиҳаси матни газетанинг 2-саҳифасида берилмоқда).

ПРЕЗИДЕНТ ҚОЗОҒИСТОНГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 9 июнь куни туркий тилли мамлакатлар давлат раҳбарларининг навбатдаги олий даражадаги учрашуви ҳамда Қозоғистон янги пойтахтининг халқаро тақдимот маросимида иштирок этиш учун Остона шаҳрига жўнаб кетди. Давлатимиз раҳбари сафарга жўнаб кетиш олдидан журналистлар билан қилган суҳбатида, жумладан, қуйидагиларни айтди:

— Мазкур анжуман туркий тилли мамлакатлар давлат раҳбарларининг бешинчи учрашувидир. Бу учрашувларда ҳар гал илдизлари бир, тарихлари бир, тақдирларида муштараклик кучли бўлган халқларнинг ўзаро аҳиллиги, тотувлигини янада мустаҳкамлаш, ҳамкорлик алоқаларини чуқурлаштириш билан боғлиқ муҳим масалалар муҳокама қилиб келинмоқда. Аслида бу учрашувлардан ҳаммамизнинг кузатган мақсад ва ниятларимиз ҳам ана шундан иборат.

— Шахсан мен, — деб давом этди йўлбошчимиз, — туркийзабон давлатларнинг алоқалари худди шундай йўналишларда ривожланишига астойдил тарафдорман. Бироқ бунга сиёсий ёки сиёсий-ҳарбий тус берилиши мақсадга мувофиқ эмас. Туркийзабон давлатлар раҳбарлари ўзаро учрашиб, қадимий илдизларга эга биродарликларини ҳақиқий заминда қайта тиклаш, маънавий-маданий бойликларини юзага чиқариш ва ривожлантириш, иқтисодий ҳамкорликларини янада мустаҳкамлаш йўлларини излашса, шу йўлларда баҳамжиҳат ҳаракат қилишса, бундан эзгу, олижаноб иш борми?!

Чиндан ҳам туркийзабон халқлар олис ва бой тарихга, бебаҳо маънавий-маданий меросларга эга. Бизнинг халқимиз ҳам ўзининг бой ўтмиши, улкан маънавий қадриятлари билан ҳар қанча фахрланса арзийди. Шу муносабат билан Президентимиз «Алпомиш» достонининг нишонланажак 1000 йиллиги тўғрисида тўхталди. Аслида бу эпик ижодиёт дурдонаси бундан ҳам узоқ тарихли бўлиши мумкин. Агар маданий ўтмишимиз чуқур ўрганилса, қадриятларимизнинг илдизлари теран таҳлил этилса, шундай хулосаларга асос топиш мумкин. Бундай бойликлар бошқа туркийзабон халқларда ҳам бор. Биз мана шу бойликларимизни қадрлашимиз, уларнинг бебаҳо қимматини ёш авлодларга, келгуси наслларга ҳам етказиш йўлларини излашимиз керак.

Президентимиз яна шундай деди:

— Бундай учрашувлар маданиятларимиз муштараклигини ифода этибгина қолмай, олиб бораётган ишларимизни янада ривожлантиришда ҳам катта кўмак беради. Шу боис анжуманда ўзаро иқтисодий муносабатларни янада мустаҳкамлаш масалаларини кенг муҳокама этиш мўлжалланмоқда.

Президентимиз айтганидек, бугунги кунда дунёнинг Марказий Осиёга эътибори кучайиб бормоқда. Бу минтақада нефть ва газнинг янгидан-янги конлари очилаётгани ҳам бизни якдилликка чорлайди. Табиий бойликлардан оқилона фойдаланиш учун бир-биримиз билан алоқаларни янада яқинлаштиришимиз ва бундан шу заминда яшаётган барча халқлар манфаатдор бўлишини таъминламоғимиз лозим.

Президент туркий тилли давлатлар ўзаро манфаатдор бўлган яна бир муҳим муаммо — коммуникация имкониятларини янада ривожлантириш масаласига алоҳида тўхталди. Масалан, Туркманистон орқали Каспий денгизига, ундан Озарбойжон ва Туркия мамлакатларига чиқиб, катта дунё бозорига йўл очиш мумкин. Бундай тадбир минтақамиздаги давлатларнинг иқтисодий ривожланиши учун жуда муҳим аҳамиятга эга.

Учрашув Қозоғистоннинг янги пойтахти — Остонанинг халқаро тақдимот маросимига уланиб кетади.

— Бундай тадбирлар ўзбек ва қозоқ халқларининг дўст, қардош ва елкадош эканини яна бир бор намойиш қилади, деб ўйлайман, — деди Президент.— Шахсан мен бу тўйда қатнашаётганлигимдан мамнунман. Шу маросим баҳона қардош-қондош қозоқ халқига ўзбек халқининг саломини етказишдан ўзимни бахтиёр ҳисоблайман.

Тошкент аэропортида Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раиси Э.Халилов, Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ў. Султонов, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И.Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчиси А.Файзуллаев, Тошкент шаҳри ҳокими К.Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

М. САФАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТУРКИЙ ТИЛЛИ ДАВЛАТЛАР:

НАВБАТДАГИ УЧРАШУВ

ОСТОНА, 9 июнь. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов туркий тилли мамлакатлар давлат раҳбарларининг олий даражадаги учрашуви ҳамда халқаро жамоатчиликни Қозоғистоннинг янги пойтахти билан таништириш маросимида иштирок этиш учун Остона шаҳрига келди.

Туркий тилли мамлакатлар давлат раҳбарларининг навбатдаги — бешинчи учрашуви бўлиб ўтди. Унда туркийзабон мамлакатлар ўртасида маданият ва санъат, илм-фан соҳасидаги алоқаларни янада ривожлантириш, ўзаро иқтисодий муносабатларни мустаҳкамлаш билан боғлиқ масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Эртага Остона шаҳрида халқаро жамоатчиликни янги пойтахт билан таништириш маросими бўлади. Шу муносабат билан байрамона безанган шаҳарга турли давлатлардан меҳмонлар келмоқда.

(ЎзА)

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида "Инсон ҳуқуқлари Умумжаҳон Декларацияси ва Ўзбекистонда шахс ҳуқуқларини ҳимоя қилиш механизмлари" мавзуида анжуман бўлиб ўтди.

Унда Адвокатлар ва Судьялар ассоциациялари, Ички ишлар вазирлиги академияси, хорижий мамлакатлар элчихоналари ва халқаро ташкилотлар, ихтисослашган муассасалар ва жамоатчилик ташкилотлари вакиллари иштирок этди.

Инсон ҳуқуқлари Умумжаҳон Декларацияси мамлакатимиз мустақилликка эришгандан кейин ратификация қилинган дастлабки халқаро ҳужжатлардан биридир. БМТ Бош Ассамблеяси томонидан 1948 йили қабул қилинган ушбу декларация инсоннинг асосий ҳуқуқ ва эркинликларини белгиловчи муҳим ҳужжатга айланди. Бу тарихий ҳужжатнинг эълон қилиниши башарият тақдирида, давлатларнинг ички ва ташқи сиёсатида, халқаро ташкилотлар, сиёсий партиялар ва ижтимоий тузилмалар фаолиятида муҳим аҳамият касб этди. Унда ишлаб чиқилган қоида ва тамойиллар моҳияти ҳамда мазмунига кўра, мукаммал ишланган ҳуқуқий меъёрларнинг умумлашган ифодасидир. Бу йил бутун дунё халқлари билан бирга, Ўзбекистон аҳли ҳам жаҳон ҳамжамиятининг ривожланиш ва тараққиёт йўлини белгилаб берган мазкур декларация қабул қилинганининг 50 йиллигини нишонлайди.

Ушбу муҳим тарихий сана муносабати билан ўтказилган анжуманни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раисининг ўринбосари А. Қосимов очди.

Иштирокчилар Олий Мажлиснинг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раиси Н. Исмоилов, Бош прокурор Б. Мустафоев, БМТ экспертлари Т. Салваратнам ва Яҳё ал-Жамолнинг республика қонунчилигида инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш асослари, прокуратура органларининг фуқаролар ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш борасидаги фаолияти, Конституциявий суднинг бу борада тутган ўрнига доир маърузаларини тинглади. Анжуманда инсон ҳуқуқларининг асосий ва халқаро тамойиллари, Ўзбекистоннинг инсон ҳуқуқлари соҳасидаги қонунчилиги ва уни ҳаётга татбиқ қилиш тажрибалари, фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилишда судлар ва прокуратура ходимларининг ўрни борасидаги масалалар ҳам муҳокама қилинди.

Анжуманда БМТнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси раҳбари вазифасини бажарувчи П. Симкин, Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий марказ раҳбари А. Саидов сўзга чиқди.

(ЎзА)

ҚУРИЛИШ СУРЪАТИ ЖАДАЛЛАШТИРИЛИШИ ЗАРУР

Қашқадарё вилояти Шўртан газ-кимё мажмуи қурилишини назорат қилиш ва мувофиқлаштириш бўйича идоралараро комиссиянинг йиғилиши бўлди.

Уни республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, мазкур комиссия раиси И.Жўрабеков бошқарди.

Йиғилишда газ-кимё мажмуи қурилишида пудратчи бўлган республика қурилиш ташкилотлари, бирлашма, уюшма, концерн, корпорациялар раҳбарларининг йил бошидан буён бажарилган ишлар ҳақидаги ахборотлари тингланди. Жорий йилнинг ўтган беш ойи давомида мўлжалланган ишлар 104 фоиз адо этилганини қайд этиш билан бирга, биринчи галда фойдаланишга топширилиши керак бўлган иншоотларни қуриш суръатини ошириш зарурлиги таъкидланди. Жумладан, шу йилнинг 1 августига қадар ётоқхоналар, ошхона, чойхона, амбулатория, маъмурий бино, болалар боғчаси ва бошқа бир қатор муҳим ижтимоий объектлар ишга туширилиши керак. Бу борада мутасадди раҳбарларга аниқ топшириқ ва кўрсатмалар берилди.

Комиссия йиғилишида Бош вазир ўринбосарлари Р. Юнусов, Қ. Хаққулов, вилоят ҳокими Ш. Бегматов иштирок этди.

(ЎзА)

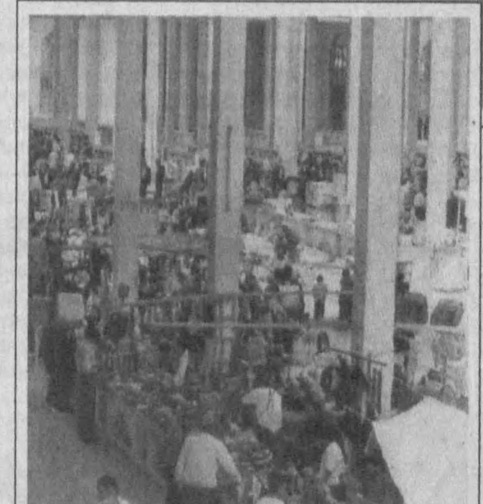

Наманганда халқаро савдо талабларига тўла жавоб берувчи «Жаҳон бозори» очилди. Анъанавий миллий услубда қад кўтарган савдо марказининг умумий майдони 40 гектардан зиёд.

Бу ерда савдо кечаю кундуз давом этади. Ҳар куни бозорга ўн мингдан ортиқ харидор ташриф буюради. Бозорда савдо учун қулай шарт-шароит яратилган. Шу билан бирга, ёпиқ павильонлар, умумий овқатланиш объектлари, сартарошхона, дорихона, фотоательелар ҳам ҳамиша одамлар хизматида.

СУРАТЛАРДА: «Жаҳон бозори»нинг умумий кўриниши; деҳқончилик маҳсулотларини сотишга мўлжалланган расталар.

Ш. ОЛИМОВ (ЎзА) олган суратлар.

ХАЛҚАРО АНЖУМАН БОШЛАНДИ

Тошкентда мамлакатимиз ҳукуматининг ташаббуси билан Иқтисодий Ҳамкорлик Ташкилоти (ЭКО) минтақасида халқаро юк ташишни ривожлантиришда ерусти транспорт воситалари соҳасидаги конвенцияларга қўшилишнинг афзалликлари мавзуида халқаро амалий семинар-кенгаш иш бошлади.

ЭКОга аъзо давлатлар ва юк транспорти соҳасидаги турли халқаро ташкилотлар вакиллари қатнашаётган семинарни Бош вазир ўринбосари Л.Аҳметов очди. Семинар-кенгашда ЭКОга аъзо давлатларнинг халқаро транспорт коммуникациялари билан боғланиши иқтисодий ривожланишга туртки бўлиши, Ўзбекистон ҳукумати бу йўналишда кўплаб ишларни амалга ошираётгани қайд этилди. ЭКО Бош котиби ўринбосари жаноб Алфат Ҳусайн Агралнинг маърузасида транспорт ва коммуникациянинг ривожлантирилиши минтақавий тараққиёт нуқтаи назаридан шу куннинг бош масаласига айланганини таъкидланди.

Маърузачилар минтақада транспорт тизимини ривожлантириш бўйича олиб борилаётган ишлар қитъа давлатларининг Эрон орқали Форс кўрфазига, Покистон орқали Ҳинд океанига, Туркия орқали Ўртаер ва Қора денгизларга эркин чиқиш имкониятини яратиши ҳақида гапирдилар. Ҳозир ЭКОга аъзо давлатлар автомобиль йўлларининг ўзаро туташуви таъминланди. Эндиги вазифа шу йўлларнинг халқаро андозаларга мослигини ва улардан халқаро транзит йўли сифатида фойдаланишни таъминлашдир. Бунинг учун эса минтақа давлатлари ерусти транспорти соҳасидаги турли конвенцияларга қўшилиши лозим.

ЭКО давлатлари ичида фақат Ўзбекистонгина еттита энг муҳим халқаро конвенциянинг олтитасига аъзо бўлиб кирган. Бу ҳол Ўзбекистон юкларининг анча эркин ҳаракатланишига имкон яратмоқда. Бироқ қўшни давлатларнинг кўпчилиги бу конвенцияларга қўшилмагани ўзаро кераксиз қоғозбозлик, асаббузарликни келтириб чиқармоқда. Айрим давлатлар эса халқаро конвенция ва ўзаро шартномаларга зид бўлган турли қоидаларни ҳам жорий қилмоқдаки, бу иқтисодий муносабатларнинг чигаллашувига олиб келмоқда.

Семинарда таъкидланганидек, автомобиль ёки темир йўлларни қуриш — бу ҳали ярим иш. «Юклар шу йўлдан тез ўтадими, манзилга етгунича қимматлашиб кетмайдими, хавфсизликка ким кафолат беради, суғурта масалалари қандай ҳал қилинади, йўлларни яроқли ҳолда тутиш иқтисодий жиҳатдан зарар келтирмаслиги учун нималар қилиш керак?» каби қатор саволларга ҳам жавоб топиш лозим бўлади.

Бу каби масалаларни ҳал қилиш учун эса ЭКОга аъзо бўлган давлатлар тезроқ халқаро конвенцияларга қўшилиши лозим. Тошкентда ўтаётган семинар-кенгаш ерусти транспорти соҳасидаги конвенцияларнинг афзалликларини яна бир бор намоён этишдан ташқари, бу масалага томонларнинг қарашларини ойдинлаштириб олишда ҳам муҳим аҳамият касб этади.

Халқаро семинар-кенгаш давом этмоқда.

(ЎзА)

Арпага ўроқ тушди

Самарқанд вилоятининг лалмикор майдонларида ҳар качонгидан мўл ҳосил етиштирилди. Нуробод туманидаги "Олға" ва "Истиқлол" жамоа хўжаликларида арпага ўроқ тушди.

Туман ғаллакорлари яхши ният билан 32 минг гектардан кўпроқ майдонга ғалла экишган. Улар 12 минг тонналик хирмон уйиш ниятида астойдил меҳнат қилмоқда. Мутахассисларнинг фикрича, далаларда мўлжалдагидан кўпроқ ҳосил пишиб етилмоқда.

Ҳамза ШУКУРОВ,
ЎзА мухбири.

Кун тартибида — суғурта тиббиёти

Республика Соғлиқни сақлаш вазирлигида суғурта тиббиётига ўтиш масалаларига бағишланган йиғилиш бўлди. Унда алоқадор вазирлик ва идоралар, қўмита ва ташкилотларнинг вакиллари, мутахассислар, шунингдек, хорижий мамлакатлар олимлари қатнашди.

Сўзга чиққанлар мамлакатимизда суғурта тиббиётига ўтиш жараёни, унинг иқтисодий ва ҳуқуқий асослари, аҳамияти хусусида тўхталиб, тиббий хизмат кўрсатишнинг ушбу тури юзасидан ўз фикр ва мулоҳазаларини баён этдилар.

(ЎзА)

Акс-садо

ЭНГ БУЮК МЕЗОН — АДОЛАТ

ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ КЕНГАШИНИНГ НАВБАТДАН ТАШҚАРИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА БИЛДИРИЛГАН ФИКРЛАР

МУҚАДДАС ВАЗИФА

Президентимиз Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Қашқадарё вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги нутқини телевизор орқали тинглаб, газетада қайта-қайта ўқиб чиқдим. Бу нутқ Ўзбекистоннинг бирорта фуқаросини — у хоҳ деҳқон, ишчи, хоҳ чорвадор, зиёли, хоҳ мутахассис ва раҳбар бўлсин — мутлақо бефарқ қолдирмайди. Ҳамма-ҳаммани ўйлашга, мушоҳада юритишга, чуқур фикрлаб хулоса чиқаришга ундайди. Чунки йўлбошчимизнинг ҳар бир гапида теран маъно бор, энг муҳими, унда халқимизга нисбатан чуқур ҳурмат-эҳтиром, катта ишонч мужассам.

Ҳақиқатан ҳам ўзбек халқи — меҳнаткаш, мард, кўпни кўрган халқ. Юртимизда шундай одамлар яшайдики, уларнинг кўнглини кўтарсанг, ҳақ гапни айтсанг, ҳақиқий етакчи бўлсанг, улар билан ҳамдард бўлиб, елкадош яшасанг, ҳамма нарсага эришиш мумкин. Аммо айрим раҳбарлар иш юритишда ана шу тўғри йўлдан оғишмай бориш ўрнига, манманлик, димоғдорлик ва такаббурлик касалига мубтало бўлганлари ғоят ачинарлидир. Натижада жойларда маҳаллийчилик, уруғ-аймоқчилик, шахсий садоқатига қараб лавозимга қўйиш учраб қолаётир.

Маҳаллийчилик ҳеч қачон яхшиликка олиб келмаган. Бунга тарих гувоҳ.

Биз ҳаммамиз бир халқ — ўзбек халқимиз. Буни асло унутмайлик. Бугун Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош қароргоҳи майдонида мустақил давлатимиз байроғи ҳилпираб турган экан, бундан чексиз ғururланишимиз керак. Истиқлолнинг ўтган етти йили мобайнида мамлакатимизда ақл бовар қилмайдиган ўзгаришлар юз бериб, жаҳон аҳлини ҳайратга соладиган ўнлаб йирик саноат корхоналари ишга туширилган экан, буларнинг ҳаммаси Президентимиз, ҳукуматимиз олиб бораётган сиёсатнинг, одамларнинг ўз кучига ва истиқболга ишонтира олганининг мевасидир. Бундан ҳам фахрланишимиз лозим.

Зеро, раҳбарликда гап кўп. Шу боис юртбошимиз сессияда раҳбарнинг жамиятдаги ўрни, масъулияти, ноёб фазилатлари, раҳбарликнинг энг буюк мезони — адолат ҳақида алоҳида тўхталиб, жумладан, бундай деди: **«Ҳақиқий раҳбар одамларнинг кўнглига йўл топиб, уларни эзгуликка, яхшиликка, яратишга даъват қилади ва ўзи ҳам одамлар юрагидан жой олади. Ана шундай бахт барчага — каттаю кичик раҳбарларга насиб этишини хоҳлайман».**

Бу пурҳикмат сўзларнинг мағзини чақишимиз, ундан ўзимиз учун етарли даражада сабоқ чиқариб олишимиз шарт. Чунки зиммамиздаги улуғвор вазифа — Ўзбекистоннинг мустақиллигини мустаҳкамлаш, унинг қадимий шон-шуҳрати, асрлар мобайнида тўпланган обрў-эътибори, маънавий, иқтисодий ва ижтимоий қудратини тиклаш вазифаси ҳамжиҳатлик билан, бир ёқадан бош чиқариб хизмат қилишимизни талаб этмоқда. Бу энг муқаддас вазифадир.

Мамажон ХОЛИҚОВ,
Фарғона вилояти Бешариқ туманидаги «Намуна» ширкатлар уюшмасининг деҳқон (фермер) хўжалиги бошлиғи.

ИШОНЧГА ДАРЗ КЕТМАСИН

А. ҲАЛИМБЕТОВ, Қорақалпоғистон Республикаси Амударё тумани «Оқ олтин» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси:

— Қайси соҳада раҳбар бўлмасин, биринчи навбатда ижтимоий адолат принципларини сақлаши зарур. Агарда у бузилса, халқ орасида норозилик келиб чиқади. Шунинг учун биз, раҳбарлар айтилган сўзлардан тўғри хулоса чиқариб олишимиз керак. Одамлар турмуши, хусусан, уларга ойлик маош ва нафақаларнинг вақтида берилиши, кундалик эҳтиёж моллари билан таъминлаш, касалхоналар ва мактаблар аҳволи, аҳолини ичимлик суви ҳамда табиий газ билан таъминлаш каби масалаларга алоҳида эътибор берилаётганлиги мамлакатимизда юритилаётган сиёсатнинг нақадар халқчил эканлигидан далолат беради.

КАМТАРГА КАМОЛ

Фарҳод ИСМОИЛОВ, республика «Камолот» жамғармаси Жиззах вилояти бўлимининг раиси:

— Республикамиз Президенти айтиб ўтган хато ва камчиликлар бизнинг фаолларимиз ўртасида чуқур таҳлил этилди. Бугунги раҳбарнинг қиёфаси, халқ орасида иш олиб бориш, демократия принципларига риоя қилиш масалалари яна бир бор эслаб ўтилди.

Совет тузумидан қолган асоратларни йўқ қилиш, инсоннинг ҳақ ва ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ишлари бугунги кунда асосий фаолиятимиздан бири эканлигига иқрор бўлдик.

Президентимизнинг куюниб гапирганларини давлатимизнинг порлоқ келажагига бўлган катта ишонч деб биламиз. Бу йўлда кимки ишончни оқламаса, тўсқинлик қилса, уни ҳеч ким кечирмаслигини ҳаёт яна бир бор кўрсатди.

Ёш кадрларни тарбиялаш, ватанпарвар инсонларни вояга етказиш, сидқидилдан меҳнат қилиш ҳаётимизнинг асосий мезонига айланиши лозим ва ўйлаймизки, республикамиз равнақи йўлида меҳнаткаш халқимиз ҳеч қачон адашмайди.

Лойиҳа

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Давлат ер кадастри тўғрисида

1-модда. Мазкур Қонуннинг мақсади

Мазкур Қонуннинг мақсади давлат ер кадастри юритишнинг ҳуқуқий асосларини белгилашдан, иқтисодиётни ривожлантириш, ер участкаларига эгалик қилиш ва улардан фойдаланиш ҳуқуқларининг кафолатларини таъминлаш, ерлардан оқилона фойдаланиш, уларни қайта тиклаш ва муҳофаза қилиш учун кадастр маълумотларидан фойдаланишдан иборат.

2-модда. Давлат ер кадастри тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Ўзбекистон Республикасининг давлат ер кадастри тўғрисидаги қонун ҳужжатлари мазкур Қонундан, бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида давлат ер кадастри тўғрисидаги қонун ҳужжатларидагидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Давлат ер кадастри

Давлат ер кадастри ерларнинг табиий, хўжалик, ҳуқуқий режими, тоифалари, сифат хусусиятлари ва қиммати, ер участкаларининг ўрни ва ўлчамлари, уларнинг мулкдорлар, эгалик қилувчилар ва фойдаланувчилар ўртасидаги тақсимоти тўғрисидаги маълумотлар ҳамда ҳужжатлар тизимидан иборатдир.

Давлат ер кадастри: ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг давлат рўйхатидан ўтказилишини, ерларнинг миқдори ва сифатининг ҳисобга олинишини, тупроқ бонитировкасини, ерларнинг қиймат баҳосини, шунингдек ер кадастрига доир ахборотлар бир тизимга солиниши, сақланиши ва янгилаб турилишини ўз ичига олади.

Давлат ер кадастрини юритиш топографик-геодезик, картографик, тупроққа доир, агрокимёвий, геоботаник ҳамда бошқа хил текшириш ва изланиш ишларини ўтказиш, ерларнинг миқдори ва сифатини ҳисобга олиш ҳамда уларни баҳолаш, юридик ва жисмоний шахсларнинг ер участкаларига бўлган ҳуқуқларини рўйхатга олиш орқали таъминланади.

Давлат ер кадастри бошқа давлат кадастрлари юритилиши учун асос, шунингдек Давлат кадастрлари ягона тизимининг ғоят муҳим таркибий қисми ҳисобланади.

4-модда. Давлат ер кадастрини юритишнинг асосий принциплари

Давлат ер кадастрини юритишнинг асосий принциплари қуйидагилардан иборат:

мамлакатнинг бутун ҳудудини тўла қамраб олиш;

фазовий мувофиқлаштиришнинг ягона тизимини қўллаш;

ер кадастрига доир ахборотлар ишлаб чиқиш услубиятининг бирлиги;

марказлаштирилган бошқарув;

ер кадастрига доир ахборотларнинг тўғри, яққол, тезкор ва ҳужжатларга асосланган бўлиши;

тежамкорлик.

5-модда. Давлат ер кадастрини юритиш соҳасидаги давлат бошқаруви

Давлат ер кадастрини юритиш соҳасидаги давлат бошқарувини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ва махсус ваколат берилган давлат бошқаруви органлари амалга оширади.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Геодезия, картография ва давлат кадастри бош бошқармаси ("Ўзгеодезкадастр") давлат ер кадастрини юритиш соҳасида махсус ваколатлар берилган органлар ҳисобланади.

6-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг давлат ер кадастрини юритиш соҳасидаги ваколатлари

Давлат ер кадастрини юритиш соҳасида қуйидагилар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ваколатларига киради:

ер кадастрини юритиш соҳасида давлат сиёсатини амалга ошириш;

ер ресурсларининг ҳолати, улардан фойдаланиш ва уларни қайта тиклаш тўғрисидаги ҳар йилги миллий маърузани тасдиқлаш;

топография-геодезия ва картография ишларига лицензия бериш тартибини белгилаш;

молиялаш ва инвестициялаш соҳасидаги устувор йўналишларни белгилаш ва мавжуд масалаларни ҳал этиш;

ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олиш тартибини белгилаш;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга ошириш.

7-модда. Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг давлат ер кадастрини юритиш соҳасидаги ваколатлари

Давлат ер кадастрини юритиш соҳасида қуйидагилар маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ваколатларига киради:

давлат ер кадастрини юритиш ишларини маҳаллий бюджет ҳисобидан молиялаш;

ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни ва уларга доир битимларни давлат рўйхатига олишни ташкил этиш;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга ошириш.

8-модда. Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг давлат ер кадастрини юритиш соҳасидаги ваколатлари

Давлат ер кадастрини юритиш соҳасида қуйидагилар Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг ваколатларига киради:

Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида давлат ер кадастри юритилишига доир ишларни мувофиқлаштириш;

ер ресурсларининг ҳолати, улардан фойдаланиш ва уларни қайта тиклаш тўғрисидаги ҳар йилги миллий маърузани тайёрлаш;

барча тоифадаги ерлар бўйича давлат ер кадастри юритиш, аҳоли пунктларининг ерлари бундан мустасно;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Геодезия, картография ва давлат кадастри бош бошқармаси билан биргаликда белгиланган тартибда норматив ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга ошириш.

9-модда. Геодезия, картография ва давлат кадастри бош бошқармасининг ваколатлари

Давлат ер кадастрини юритиш соҳасида қуйидагилар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Геодезия, картография ва давлат кадастри бош бошқармасининг ваколатларига киради:

давлат кадастрлари ягона тизимига тақдим этиладиган ер кадастрига доир ахборотларнинг таркиби, ҳажмлари ва уларга қўйиладиган техник талабларни белгилаш;

аҳоли пунктларининг ерлари бўйича давлат ер кадастрини юритиш;

аҳоли пунктларида давлат ер кадастрини юритиш бўйича норматив ва бошқа хил ҳужжатлар ишлаб чиқиш ҳамда уларни тасдиқлаш;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга ошириш.

10-модда. Ер кадастри ҳужжатлари

Ер кадастри ҳужжатлари ер участкаларига бўлган ҳуқуқни тасдиқловчи ҳужжатлар, туман (шаҳар) ер кадастри дафтари, ерларнинг миқдор, сифат ҳолати ва уларнинг баҳоси тўғрисидаги ҳисоботлар, кадастр хариталари, планлари ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳужжатлардан иборатдир.

11-модда. Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олиш

Ер участкаларига бўлган мулк, эгалик қилиш ва фойдаланиш ҳуқуқини, шунингдек ер участкаларини ижарага олиш ҳуқуқини, шу жумладан сервитутлар ва бу ҳуқуқларга доир бошқа чеклашларни давлат рўйхатига олиш, ер кадастри ҳужжатларига тегишли маълумотларни киритиш орқали юридик ва жисмоний шахсларнинг ер участкаларига бўлган ҳуқуқларини тасдиқлашга қаратилган расмий фаолиятдир.

Ер участкаларини мулк қилиб, эгалик қилишга, фойдаланишга ва ижарага олган юридик ва жисмоний шахслар ер участкаларига бўлган ҳуқуқларини белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказишлари шарт. Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни рўйхатга олганлик учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда рўйхатга олиш йиғими ундирилади.

Ер участкасига бўлган ҳуқуқларнинг юзага келиши, ўзгага ўтиши, тўхтатилиши ёки чекланиши давлат рўйхатига олиниши лозим.

Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олиш белгиланган тартибда, юридик ёки жисмоний шахснинг ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олиш ишларини амалга оширувчи органга зарур ҳужжатларни илова қилган ҳолда берган аризасига асосан амалга оширилади.

Давлат рўйхатига олиш ариза берилган кундан эътиборан ўн кун ичида амалга оширилади.

Ер участкасига бўлган ҳуқуқ давлат рўйхатига олинганлиги тўғрисида рўйхатга олинган сана ва рўйхатга олинганликнинг тартиб рақами кўрсатилган ҳолда давлат рўйхатига олинганлик тўғрисидаги гувоҳнома берилади.

12-модда. Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олиш вақтида ер кадастри дафтарига киритиладиган маълумотлар

Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олишда ер кадастри дафтарига қуйидагилар киритилади:

ер участкасига бўлган ҳуқуқни олган шахс тўғрисидаги маълумотлар;

ер участкаси тўғрисидаги маълумотлар (ернинг тоифаси, фойдаланишдан мақсад, ернинг тури, унинг сифати, майдони, биргаликдаги мулкдаги, эгалик қилишдаги ва фойдаланишдаги улуш, ернинг чегаралари, кадастр рақами ва бошқа тавсифлари);

ер участкасининг берилиш шартлари, уни сақлаш вазифалари ва сервитутлар тўғрисидаги маълумотлар;

ваколатли органларнинг ер участкасини давлат ёки жамият эҳтиёжлари учун ажратиладиган зонага киритиш хусусидаги қарорлари тўғрисидаги маълумотлар;

давлат рўйхатига олинганлик ҳақидаги гувоҳноманинг тартиб рақами ва у берилган сана тўғрисидаги маълумотлар;

қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа маълумотлар.

Ушбу модданинг биринчи қисмида санаб ўтилган маълумотлар ер рўйхатига доир ахборотни ташкил этади.

13-модда. Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олиш асослари

Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни белгиловчи, ўзгартирувчи ёки тугатувчи ҳужжатлар ана шу ҳуқуқларни давлат рўйхатига олиш учун асос бўлиб хизмат қилади.

Ер участкаларига бўлган мулк ҳуқуқи бундай ҳуқуққа оид давлат ордери, олди-сотди шартномалари ва ер участкаларига бўлган мулк ҳуқуқи юзага келишига асос бўладиган, қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳужжатларга асосан рўйхатга олинади.

Ер участкаларига эгалик қилиш ва улардан фойдаланиш ҳуқуқлари тегишли органларнинг ер бериш тўғрисидаги қарорлари асосида рўйхатга олинади.

Ерларни ижарага олиш ер участкасини ижарага олиш шартномаси асосида рўйхатга олинади.

Биногa, иморатга ва иншоотга бўлган мулк ҳуқуқи бошқа шахсга ўтиши натижасида юзага келган ер участкасига эгалик қилиш ва ундан фойдаланиш ҳуқуқи ана шу мулкларнинг олди-сотдиси, алмаштирилганлиги, ҳадя этилганлиги, васият қилинганлиги тўғрисидаги тегишли шартномалар ва ер участкасига оид тегишли ҳужжатлар асосида рўйхатга олинади.

Сервитутлар ҳамда ер участкаларига бўлган мулк ҳуқуқлари, эгалик қилиш ва фойдаланиш ҳуқуқларига доир бошқа чеклашлар шартномалар, суднинг ҳал қилув қарори асосида рўйхатга олинади.

14-модда. Ер участкасига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олишни рад этиш учун асослар

Ер участкасига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олишни рад этиш учун қуйидагилар асос бўлади:

ер участкасидан фойдаланишнинг мўлжалланган мақсадини белгиланган қоидаларни бузган ҳолда ўзгартириш;

давлат рўйхатига олиш органида мазкур ер участкасининг кимга тегишли эканлиги тўғрисида низо борлигидан далолат берувчи ҳужжатларнинг мавжудлиги;

давлат рўйхатига олиш органида мазкур ер участкаси давлат ва жамият эҳтиёжлари учун олиб қўйилганлиги тўғрисидаги маълумотларнинг мавжудлиги.

Ер участкасига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олиш рад этилганлиги устидан судга шикоят қилиниши мумкин.

15-модда. Ерларнинг миқдори ва сифатини ҳисобга олиш

Ерларнинг миқдори ва сифатини ҳисобга олиш уларнинг ҳақиқий ҳолати ва улардан фойдаланилишига қараб, ер участкалари ва майдонлари, аҳоли пунктлари, туманлар, вилоятлар, Қорақалпоғистон Республикаси ва умуман Ўзбекистон Республикаси бўйича амалга оширилади.

Ер участкалари бўйича ер миқдорини ҳисобга олиш ер участкаларининг ўлчами, уларнинг қиммати ва талаб қилинадиган аниқликка қараб, геодезик ва картометрик усулларда амалга оширилади.

Ер участкалари доирасида ер майдонларини ҳисобга олиш асосан картометрик усулда амалга оширилади.

Ер сифатини ҳисобга олиш қишлоқ хўжалигининг табиий мослашуви жиҳатидан, ер кадастри бўйича районлаштиришни, тупроқ ва ерларни таснифлаш, агрономик, экологик, технологик ва шаҳарсозлик белгилари бўйича уларни тавсифлашни, тупроқни гуруҳларга ажратишни ўз ичига олади.

Ерларнинг миқдорини ва сифатини ҳисобга олиш асосий ва жорий турларга бўлинади.

Ерларни ҳисобга олишнинг асосий тури (инвентаризация) жойнинг ўзида ер майдонларининг чегаралари, жойлашган ўрни, ҳолати ва ундан фойдаланиш хусусиятига доир ўзгаришлар талайгина тўпланганлигига қараб, даврий равишда ўтказилади, бунда ерларнинг план-картографик асоси тегишли масштабларда янгиланиши, тупроқ, геоботаник ва бошқа хил текширувлар ўтказилиши шарт.

Ерларнинг жорий ҳисоби кадастр ҳужжатлари ва маълумотларининг тўғри бўлишини таъминлаш мақсадида юритилади, бунда ерларнинг ҳуқуқий ҳолатида, миқдори ва сифат ҳолатида ва улардан фойдаланиш борасида юз берган ўзгаришлар аниқланади ҳамда рўйхатга олинади. Зиммасига давлат ер кадастри юритиш вазифаси юклатилган тегишли органларга ерларнинг мулкдорлари, эгалик қилувчилари ва фойдаланувчилари содир бўлган ўзгаришлар тўғрисида белгиланган муддатда ахборот беришлари шарт.

Ерларнинг ўлчами, жойлашган ўрни, майдон турлари ва сифат ҳолати, сув билан таъминланганлик даражасига оид қайд этиладиган маълумотлар ерни ҳисобга олиш ахборотини ташкил этади.

16-модда. Тупроқ бонитировкаси

Тупроқ бонитировкаси агротехника ва қишлоқ хўжалиги интенсификациясининг ўртача даражасидан келиб чиқиб, тупроқ сифати ҳамда табиий унумдорлик қувватига бериладиган қиёсий баҳодир.

Тупроқ бонитировкаси қишлоқ хўжалик ерларининг кейинги қиймат баҳосини чиқариш, ер пайларининг ўлчамини аниқлаш, ер тузишни амалга ошириш ва ерлардан самарали фойдаланишни рағбатлантириш учун асосдир.

Тупроқ бонитировкаси юз балли шкала бўйича ўтказилади. Энг яхши хоссаларга эга бўлган, ғоят унумдор тупроқ энг юқори балл билан баҳоланади.

Тупроқ бонитировкаси белгиланган тартибда тасдиқланадиган услубиятга мувофиқ ўтказилади.

17-модда. Ерларнинг қиймат баҳоси

Турли мақсадларга мўлжалланган ерлардан фойдаланиш самарадорлиги даражасини аниқлаш, ер учун тўланадиган ҳақ ва унинг норматив баҳосини ҳисоблаш, ерларни олиб қўйишда йўл қўйилган нобудгарчилик ва кўрилган зарарлар учун компенсация тўлаш, жарима чоралари қўллаш учун ерларнинг қиймат баҳоси чиқарилади.

Барча тоифадаги ерларнинг баҳосини чиқариш натура ва қиймат кўрсаткичлари тизими ёрдамида амалга оширилади.

Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ерларининг қиймат баҳоси уларнинг қишлоқ ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши воситаси сифатидаги баҳоси бўлиб, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги маҳсулоти етиштириш ҳажмларини, ерлар танлов асосида реализация қилинганида уларнинг дастлабки баҳосини белгилаш, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги корхоналарининг хўжалик фаолиятига баҳо бериш мақсадларида ва бошқа ҳолларда чиқарилади.

Ерларнинг қиймат баҳоси белгиланган тартибда тасдиқланган услубият бўйича чиқарилади.

18-модда. Ер кадастри дафтари

Ер кадастри дафтари ерларни давлат рўйхатига олиш, ҳисобга олиш ва уларни баҳолаш бўйича асосий ҳужжат бўлиб, ер участкасининг жойлашган ўрни, қайси мақсадда фойдаланиш мўлжалланганлигини, унга бўлган мулк, эгалик қилиш ёки фойдаланиш ҳуқуқларини аниқ таърифлаш учун барча зарур маълумотларни ўз ичига олади, ер участкасининг миқдор ва сифат ҳолати тўғрисидаги ахборотлар ва уни баҳолаш манбаидир.

Ер кадастри дафтарини юритиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

19-модда. Кадастр учун суратга олиш

Кадастр учун суратга олиш ер участкалари ва майдонлари чегараларини белгилаш ҳамда картография қилиш, уларни махсус кадастр планлари ва хариталарида акс эттириш мақсадида амалга оширилади.

Кадастр учун суратга олиш аэрофотогеодезик ва ер устида бажариладиган услубда, топографик-геодезик ишларни бажариш, тупроқ, геоботаник ва бошқа хил махсус текширувларга белгиланган техникавий талабларга мувофиқ ер участкасининг ўлчамидан келиб чиқадиган масштабларда амалга оширилади.

20-модда. Ер кадастри хариталари ва планлари

Ер кадастри хариталари ва планлари мавзуси, ҳудудларни (республика, вилоят, туман, аҳоли пунктлари, ер участкалари) қамраб олиши, масштаблари ва бошқа белгилари бўйича таснифланади.

Туман, аҳоли пункти ва ер участкасининг ер кадастри хариталари (планлари) график ҳужжатлар бўлиб, ер участкасининг жойлашган ўрни, майдонлари, чегаралари, ерларни баҳолаш зоналари, сув манбалари, ер участкасида жойлашган бинолар ва иншоотлар тўғрисида визуал тасаввур ҳосил қилиш, шунингдек кадастрга доир тегишли тавсифлар олиш мақсадида кадастр ва ер тузиш хизматлари томонидан тузилади ҳамда уларга тузатишлар киритилади.

Ер кадастри хариталари ва планлари ахборотларни ифода қилишнинг анъанавий воситалари (қоғоз, пластик) ёрдамида ҳам, электрон воситалар (рақамли хариталар) ёрдамида ҳам тузилади.

21-модда. Ер кадастрига доир ахборот

Ерларни рўйхатга олиш, ҳисобга олиш ва баҳолашга оид ахборотлар ер кадастрига доир ахборотлар мажмуини ташкил этади.

Давлат ер кадастрига доир маълумотлар ерлардан фойдаланиш, уларни қайта тиклаш ва муҳофаза қилиш, ер участкалари бериш ва уларни олиб қўйиш, ер учун тўланадиган ҳақ миқдорларини белгилаш, ер тузишни ўтказиш, хўжалик фаолиятига баҳо бериш ҳамда ерлардан фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш билан боғлиқ бошқа тадбирларни амалга оширишда татбиқ этилиши шарт.

Ер кадастрига доир ахборотлар давлат органларининг, шунингдек манфаатдор юридик ва жисмоний шахсларнинг фойдаланиши учун мўлжалланган бўлади. Ер кадастрига доир ахборотни бериш тартиби қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

Давлат сирини қўриқлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланадиган рўйхатга биноан қонун ҳужжатларида ер кадастрига доир ахборотлар олишни чеклайдиган ёки тақиқлайдиган ҳоллар назарда тутилиши мумкин.

Ер кадастрига доир ахборот бюджет ҳисобидан молия билан таъминланадиган давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари учун бепул берилади. Ер кадастрига доир ахборот бошқа юридик ва жисмоний шахслар учун ҳақ эвазига берилади.

Ер кадастрига доир ахборотдан фойдаланувчилар бундай ахборотни қонун ҳужжатлари ёки шартномада назарда тутилган муддатлар ва ҳажмларда олишга ҳақлидирлар.

Юридик ва жисмоний шахслар заруратга қараб, ер кадастрига доир ахборот маълумотлари қайта кўриб чиқилишини талаб қилишга ҳақлидирлар.

22-модда. Ер кадастрига доир ахборот тизими

Ер кадастрига доир ахборот тизими — ер ресурслари тўғрисидаги фазовий-мувофиқлаштирилган маълумотларни тўплаш, улар устида ишлаш, уларни акс эттириш ва тарқатишни амалга оширувчи автоматлаштирилган жўғрофий ахборот тизимидир.

Ер кадастрига доир ахборот тизими ер ресурсларини рўйхатга олиш, баҳолаш, уларнинг истиқболини белгилаш ва уларни бошқаришнинг илмий ҳамда амалий вазифаларини ҳал этиш учун мўлжалланган бўлади.

Ер кадастрига доир ахборот тизими мўлжалланиши бўйича — кўп мақсадли ва махсус, ҳудудни қамраб олиш бўйича — локал (туман, шаҳар), минтақа ва республика тизимига бўлинади.

23-модда. Давлат ер кадастрини юритиш

Давлат ер кадастрини юритиш:

аҳоли пунктларида — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Геодезия, картография ва давлат кадастри бош бошқармасининг туман ва шаҳар кўчмас мулк бўйича давлат кадастри хизматлари томонидан;

мамлакатнинг қолган ҳудудида — Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг тегишли ер тузиш хизматлари томонидан амалга оширилади.

Туман (шаҳар) миқёсида давлат ер кадастрини юритиш қуйидаги йўллар билан амалга оширилади:

ер участкасига бўлган ҳуқуқларни ва унга доир битимларни давлат рўйхатига олиш;

кадастр учун суратга олиш;

ер кадастрига доир ахборот маълумотлари банкини сақлаш;

ер участкаларининг мулкдорлари, эгалик қилувчилари ва фойдаланувчиларидан маълумотлар олиш, бу маълумотларнинг тўғрилигини текшириш, ер кадастри ҳужжатларига жорий ўзгаришлар киритиш.

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида давлат ер кадастрини юритиш қуйидаги йўллар билан амалга оширилади:

туман ер тузиш хизматлари ва туман (шаҳар) кўчмас мулк бўйича давлат кадастри хизматлари фаолиятини мувофиқлаштириш;

тумандардаги (шаҳарлардаги) мавжуд ерлар ва улардан фойдаланиш тўғрисидаги ҳисоботларни умумлаштириш;

ер кадастри ахбороти маълумотларининг минтақавий банкларини ҳосил этиш ва сақлаш.

Давлат ер кадастри юритиш учун дастлабки ахборот олиш зарур аэрокосмик суратга олиш, топографик-геодезик, тупроқ, геоботаник ва бошқа хил текширишлар ҳамда изланишлар ўтказиш йўли билан таъминланади. Ер кадастрига доир ахборотни тезкорлик билан янгилаш учун жорий текширув материалларидан, олинган суратлар ва ер мониторингидан фойдаланилади.

Мавжуд ерлар ва улардан фойдаланиш тўғрисида ҳар йилги ҳисоботлар тақдим этиш тартиби қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

24-модда. Ўзбекистон Республикаси Ер фондининг ҳолати ва ундан фойдаланиш тўғрисидаги миллий маъруза

Ўзбекистон Республикаси Ер фондининг ҳолати ва ундан фойдаланиш тўғрисидаги миллий маъруза ҳар йили тайёрланади ҳамда бутун мамлакат ва маъмурий-ҳудудий тузилмалар бўйича ерларнинг миқдор ва сифат ҳолати ҳамда уларнинг баҳоси, ерларнинг тоифаларга бўлиниши, ер участкаларининг мулкдорлари, эгалик қилувчилари, фойдаланувчилари бўйича тақсимланиши тўғрисидаги ва ер кадастрига доир ахборотга доир бошқа маълумотларни ўз ичига олади.

Ўзбекистон Республикаси Ер фондининг ҳолати ва ундан фойдаланиш тўғрисидаги миллий маърузага киритиладиган маълумотлар рўйхати, уларни тақдим этиш муддатлари ва тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

25-модда. Давлат ер кадастри юритишни молиялаш

Давлат ер кадастри юритиш борасидаги ишлар давлат бюджетидан, шунингдек ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олганлик учун ундириладиган маблағлар ва бошқа манбалар ҳисобидан молияланади.

Давлат ер кадастрини юритиш борасидаги ишлар солиқ олишда топография ишларига тенглаштирилади.

26-модда. Ер кадастри тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Давлат ер кадастри тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг бузилишида айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

"Давлат ер кадастри тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси юзасидан таклиф ва мулоҳазаларингизни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитасига қуйидаги манзилга юборишингизни сўраймиз:

700035, Тошкент шаҳри, Олий Мажлис.

Телефонлар: 139-87-50, 139-87-98, 139-81-73

ФАРМОН ВА

ЎН ЙИЛДАГИСИ БИР ЙИЛДА

ИЖРО

Олтинсой деганда сурхондарёликлар кўз ўнгида бепоён узумзорлару мевали боғлар гавдаланади. Узумчилик ва боғдорчиликка ихтисослашган бу туман саксонинчи йилларда ташкил этилган эди. Ўтган даврда унинг ҳудуди қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгарди. Аҳолиси сони ҳам йил сайин ортиб бораяпти. Бироқ «Ҳар тўкисда бир айб» деганларидек, шу йиллар мобайнида Олтинсойда газлаштириш ишлари кўнгилдагидек ташкил қилинмади. Нега? «Сурхондарёвилоятгаз» ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўринбосари Нуриддин АБРАЕВ билан суҳбатимиз шу ҳақда.

— Сурхондарёдаги барча аҳоли пунктлари, корхоналар, ташкилотлар «Келиф-Душанбе» йўналишидаги юқори босимли трасса орқали газ билан таъминланади, — деди у. — Ана шу трассага энг яқин туман — бу Олтинсой. Лекин унинг ҳудуди бор-йўғи 0,6 фоиз газлашган, холос. Сабаби — собиқ Иттифоқ даврида Олтинсойдек газлаштирилиши қийин бўлган ҳудудда иш бошлаш учун юқорининг рухсатини олиш керак эди. Чунки бу ерда қишлоқлар ва хонадонлар худди хутор системасидек тарқоқ жойлашган. Диёримиз мустақилликка эришгач, қишлоқларни газлаштириш тўғрисида Президент Фармони ва ҳукумат қарори чиққанига қарамай, маҳаллий раҳбарларнинг эътиборсизлиги туфайли бу ишда сезиларли силжиш бўлмади. Масалан, 1995 йили «Келиф-Душанбе» трассасидан туман маркази — Қорлиқ қўрғонига 3,4 километрлик, «Хўжаипок» жамоа хўжалигига бир километрлик газ қувури тортилиб, 80 хонадонга табиий газ уланган бўлса, 1996 йили 4,3 километрлик қувурлар ётқизилиб, 18 та хонадон «зангори олов»дан баҳраманд бўлди. Бу ишлар асосан бюджет маблағи ҳисобига бажарилган эди. Бултур эса хўжаликлар ва давлат бюджет маблағлари ҳисобига «Хўжаипок», «Оқ олтин», «Пахтакор» жамоа хўжаликлари ҳудудида 13,9 километрлик юқори ва ўрта босимли газ қувурлари ёрдамида кўпгина хонадонлар газлаштирилди.

Кўриниб турибдики, ҳали бу борадаги ишлар етарли эмас. Шу боис 2000 йилгача туманни газлаштириш дастури ишлаб чиқилди. Унга кўра, 155 километрлик, жумладан, 15 километрлик юқори босимли, 35 километрлик ўрта босимли, 105 километрлик паст ва ўрта босимли газ қувурлари тортилади. Шу ишлар амалга ошса, туманни газлаштириш даражаси вилоятнинг бошқа шаҳару туманларига тенглашади.

Энди 1998 йилги ишларга тўхталсак, туман ҳудудини газлаштириш мақсадида давлат томонидан 20 миллион сўм ажратилди. Бундан ташқари, мазкур тадбирда хўжаликларнинг маблағидан ҳам фойдаланилади. Айни кунларда Қорлиқ қўрғони, Бобур номли, «Пахтакор», Улуғбек номли хўжаликларда юқори босимли қувурлар ётқизилаяпти. Бугунгача 4 миллион сўмликдан зиёд иш бажарилди. Туман ҳокимлигида ташкил этилган махсус штабда ҳар пайшанба куни хўжаликлар, корхоналар раҳбарлари, маҳаллалар фаоллари бажарилган ишларни муҳокама қилиб, галдаги вазифаларни белгилаб олмоқдалар.

Илгари тумандаги газлаштириш ишларини турли қурилиш ташкилотлари бажаришарди. Натижада иш лойиҳага номувофиқ, сифатсиз уддаланар эди. Ҳозир Олтинсойда бу юмушга «Ўзбекгазқурилиш»нинг 2-трестига қарашли хўжалик ҳисобидаги 9-участка ва Деновдаги 13-механизациялашган кўчма жамланма ишчи-хизматчилари жалб этилган. Қолаверса, мавжуд лойиҳаларга ҳам тузатишлар киритаяпмиз. Бошқармамиз қошида фаолият кўрсатаётган республика «Газсаноат» бирлашмасининг лойиҳалаш гуруҳи мутахассислари бу борада кенг қамровли ишларни бажаришаётир.

— Сизнинг-ча, туман ҳудудини тезроқ газлаштириш учун ҳозирги ҳаракатлар етарлими?

— Бу йил 3500 хонадонда газ ёқиш мўлжалланган. Агар мақсадимиз рўёбга чиқса, ўн йиллардан бери қилинган ишни бир йилда уддалаган бўламиз. Шуниси қувончлики, ана шу ҳаракатда жамоа хўжаликлари ҳам ташаббускор бўлмоқдалар. Масалан, Бобур номли жамоа хўжалигида 5 километрлик, «Пахтакор», «Хўжаипок» жамоа хўжаликларининг ҳар бирида 6 километрлик, Улуғбек номли, «Қорлиқ» хўжаликларида 4 километрдан, «Ширин» жамоа хўжалигида 2 километрлик газ қувурлари ўтказилмоқда.

Халқимизнинг яхши бир одати бор. Каттароқ бир ишни бошламоқчи бўлсалар, албатта, ҳашар уюштиришади. Шу анъана газлаштириш соҳасида ҳам қўлланилса, деган ниятдамиз. Бу ўринда олтинсойликлар бойсунлик юртдошларидан ибрат олсалар бўларди. Фақат 1997 йилнинг ўзида Бойсун туманида хонадонларнинг 26 фоизи газлаштирилди. Бу йил эса яна 2067 та хонадонда газ ёнади. Бошқача айтганда, газлаштириш масаласида Бойсун тумани Олтинсой туманидан анча илгарилаб кетди. Ҳокимликнинг ташаббуси билан йирик корхоналар, ташкилотлар, саховатли тадбиркор кишилар, фермерлар маблағларининг бир қисми газлаштиришга сарфланди. Биров ҳиммат қилиб маълум миқдорда пул берди, бошқаси ҳеч бўлмаса ўз хонадони учун труба топди. Олтинсойликлар ҳам шундай ташаббус кўрсатсалар, режалаштирилган вазифалар тезроқ ҳал этилар, газлаштириш ишлари янада жонланарди.

Усмонали НОРМАТОВ суҳбатлашди.

АДВОКАТУРА ХИЗМАТИ ТАКОМИЛЛАШАДИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 1948 йили Инсон ҳуқуқлари Умумжаҳон декларациясини қабул қилган эди. Ушбу санага 50 йил тўлиши муносабати билан Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси миллий марказида БМТ Тараққиёт Дастурининг Ўзбекистон бўлими, республика Судьялар ҳамда Ўзбекистон Адвокатлар ассоциациялари ҳамкорлигида «Адвокатуранинг инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишдаги аҳамияти» мавзуида анжуман бўлди.

Анжуманни БМТ Тараққиёт Дастури вакили Нур Фароғат очди.

Ўзбекистон Республикаси ва БМТ Тараққиёт Дастурининг Ўзбекистонда демократлаштириш, инсон ҳуқуқлари ва бошқарув тизимини такомиллаштириш лойиҳаси миллий мувофиқлаштирувчиси Акмал Саидов сўзга чиқиб, юртимизда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, қонунчиликни мустаҳкамлаш борасида амалга оширилаётган ишлар хусусида гапирди. Мамлакатимизда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишга доир ягона Миллий дастур қабул қилинган ва у муваффақиятли амалга оширилмоқда. Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказ, Олий Мажлисда эса Инсон ҳуқуқлари бўйича вакил фаолият кўрсатмоқда.

Анжуманда БМТнинг судьялар мустақиллиги тўғрисидаги халқаро қоидалари ва Ўзбекистоннинг судьялар тўғрисидаги қонунчилиги, Ўзбекистонда адвокатура ва инсон ҳуқуқлари, адвокатурани халқаро қиёсий-ҳуқуқий меъёрлар асосида тартибга солиш ҳамда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва таъминлашда Адвокатлар ассоциацияси ва адвокатуранинг аҳамияти мавзуларида маърузалар тингланди. Маърузалар юзасидан атрофлича фикр алмашилди.

(ЎзА)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1998 йил 9 июндан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*/

1 Австралия доллари	52,97	100 Италия лираси	5,07	1 Финляндия маркаси	16,44
1 Австрия шиллинги	7,09	1 Канада доллари	60,71	1 Франция франки	14,88
1 Англия фунт стерлинги	144,66	1 Хитой юани	10,70	1 Швеция кронаси	11,33
10 Бельгия франки	24,19	1 Қувайт динори	293,48	1 Швейцария франки	60,02
1 Голландия гульдени	44,28	100 Ливан фунти	5,86	1 ЭКЮ	98,25
10 Греция драхмаси	2,95	1 Малайзия ринггити	22,10	10 Жанубий Корея вони	0,63
1 Дания кронаси	13,11	1 Германия маркаси	49,91	10 Япония иенаси	6,31
1 БАА дирхами	24,13	1 Норвегия кронаси	11,89	1 Россия рубли	14,37
1 АҚШ доллари	88,63	1 Польша злотийси	25,73	1 Украина гривнаси	43,06
1 Миср фунти	26,05	10 Португалия эскудоси	4,89	1000 Беларусь рубли	2,47
1 Ирландия фунти	125,85	1 Сингапур доллари	51,82	1 Латвия лати	148,21
1 Исландия кронаси	1,25	1 СДР	118,63	1 Литва лити	22,16
10 Испания песети	5,88	1000 Туркия лираси	0,34	1 Молдава лейи	18,72
				1 Қирғизистон соми	4,46

****/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.***

ИСЛОҲОТ ЧОРРАҲАЛАРИДА

ХЎЖАЛИК ИНҚИРОЗГА УЧРАДИ

БУЁҒИ ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

Тўлов қобилиятини йўқотган иқтисодий ночор, бутунлай синиш даражасига етган, бошқача айтганда, санацияга тушган қишлоқ хўжалиги корхоналарида аҳвол қандай?

Бир вақтлар қадим Зарафшон воҳасида уста пахтакор, чорвадор, боғбон, соҳибкор деб довруқ солган «Дўрмон» деҳқонларига нима бўлди? Дўрмондаги барча қишлоқлар обод, кўркам тусга кириб, тўлиқ табиий газ ва тоза ичимлик суви билан таъминланганлиги 70-йилларнинг бошида эди. Абдулла Қаҳҳор таъбири билан айтганда, «хўжаликни елкасида опичлаб» машҳур қилган, дўрмонликлар орасида Нурполвон деб ном қозонган марҳум Иноят Нуровни Бухоро, Навоий ва Самарқанд вилоятларида ким билмайди, дейсиз?

Нурполвон ота кексайиб раисликни топширгач, 1975 йилдан 1997 йилгача хўжаликда саккиз маротаба раис ўзгарди. Қайсидир раис ўз даврида зўр ишлади, қайси бири ўртамиёна, қайси бири... Охир-оқибатда ўтган йиллар натижаларига кўра, Навоий туманидан «Ўзбекистон» номи билан юритилувчи хўжалик санацияга тушди.

Хўжаликнинг ўтган ҳисобот йилида 43 миллион сўм атрофида кредиторлик қарзи борлиги қайд этилди. Пахта тайёрлаш йиллик режаси 68 фоизда қолиб кетди. Чорвачилик соҳасида ҳам айтарли силжиш бўлмади. Сабзавот, полиз, мева етиштириш режалари ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Тўғри, бошоқли дондан 1520 тонна ҳосил олиниб, режа бажарилди. Пилла тайёрлаш режаси ҳам уддаланди. Бироқ бу икки соҳа билан аҳволни ўнглаб бўладими?

1998 йил бошида хўжаликка қишлоқ хўжалиги соҳасида раҳбарлик лавозимларида ишлаб келган тажрибали мутахассис Муҳаммад Шамсиев ташқи бошқарувчи этиб тайинланди. Аввало, хўжаликни инқироздан олиб чиқиш режаси ишлаб чиқилди. Бошқарув тизимидаги раҳбарлик лавозимлари анчага қисқарди. Инқироздан чиқиб кетишнинг дастури ишлай бошлади. Ҳамма соҳалар бўйича шартномалар тузилди.

Тушган бўнаклар одамларга тарқатилди. Хўжаликдаги кераксиз жиҳозлар сотилиб, ундан тушаётган маблағ ёнилғи-мойлаш материаллари, уруғлик учун сарфланмоқда, меҳнаткашларга маош сифатида берилмоқда. Ҳарқалай, кўпдан бери қўли пул кўрмаган одамларга жон, рўзғорларига барака кириб қолди. Ғайратларига ғайрат қўшилди.

«Ўзбекистон»ликлар жорий йилда 1935 тонна дон, 2264 тонна пахта, 45 тонна сут, 5 тонна гўшт етиштириш ниятида. Хўжаликдаги мавжуд майдонлар 309 нафар пудратчига бўлиб берилди. Ҳозиргача пахта етиштириладиган ҳамма ерда ғўза қатор оралари иккинчи ишловдан чиқарилди, озиқлантирилди. Дўрмонликлар фақат пилланинг ўзидан 1 ярим миллион сўм даромадни кўзлаб турибдилар.

Буғдойларнинг олди пишиб-етилиб қолди. Ҳадемай, ўрим-йиғимга киришилади. Иккита дон ўриш комбайни шай қилиб қўйилди. Ҳосил йиғиштириб олингач, ўрни дарҳол такрорий экинларга бўшатилади. Энди бултурги хато қайтарилмайди. Ўтган йили хўжалик бўйича буғдойдан бўшаган 170 гектар суғориб экиладиган ернинг очиқ қолиб кетганлигини ҳар бир дўрмонлик алам билан эслайди.

Чорвачиликда ҳам ўнгланиш аломатлари содир бўлмоқда. Сут соғиб олиш кунлик миқдори ўтган йилнинг худди шу даврига нисбатан ҳар бош сигир ҳисобига 1,7 килограмм кўпайди.

Хўжаликда Фарҳод Ражабов исмли тадбиркор йигит бор. Уни кўпдан буён яхши танийман. Авваллари қурилиш ишларини бошқарган. Блок ғишт чиқарадиган цехи, қурилиш бригадаси бор. У бу ишларни янада кенгайтирмоқчи. Консерва, тикувчилик цехи қурмоқчи. Бу ҳам тикланиш дастурида бор.

Яхши ният!

Хўжаликда бўлган кунимиз ёшлик кучини, билимини хўжалик тараққиётига бахшида этган Замон Қиличев, Зоир Бозоров, Толиб Қурбонов, Тўйбой Саттоков, Аҳмад Худойназаров, Замон Бозоров сингари кекса пахтакор, чорвадорлар билан учрашдик.

— Жуда кўп йиллар пахтачилик бригадасига бошчилик қилиб пенсияга чиққанман, — дейди улардан бири Замон Бозоров. — Ҳозир ёшим 63 да. Шундай бўлса-да, оилам билан хўжаликнинг Маликчўлига туташ майдонидан 45 гектар ер олиб, деҳқончилик билан шуғулланаяпман. Пахта ҳам, сабзавот ва полиз экинлари ҳам бор. Экинларнинг шашти баланд. Насиб бўлса, юзимиз ёруғ бўлади. Дўрмоннинг олдинги шуҳратини қайта тиклаймиз...

Биз отахоннинг ишлари билан танишиб, дўрмонликлар ориятли, бир сўзли одамлар эканлигига яна бир бор ишонч ҳосил қилдик. Инқироздан қутилишнинг дастлабки қадамлари оғир кечмоқда. Шундай бўлса-да, бу қадамлар қутлуғ кунларга етказиши тайин.

Парда ЖУМАЕВ.

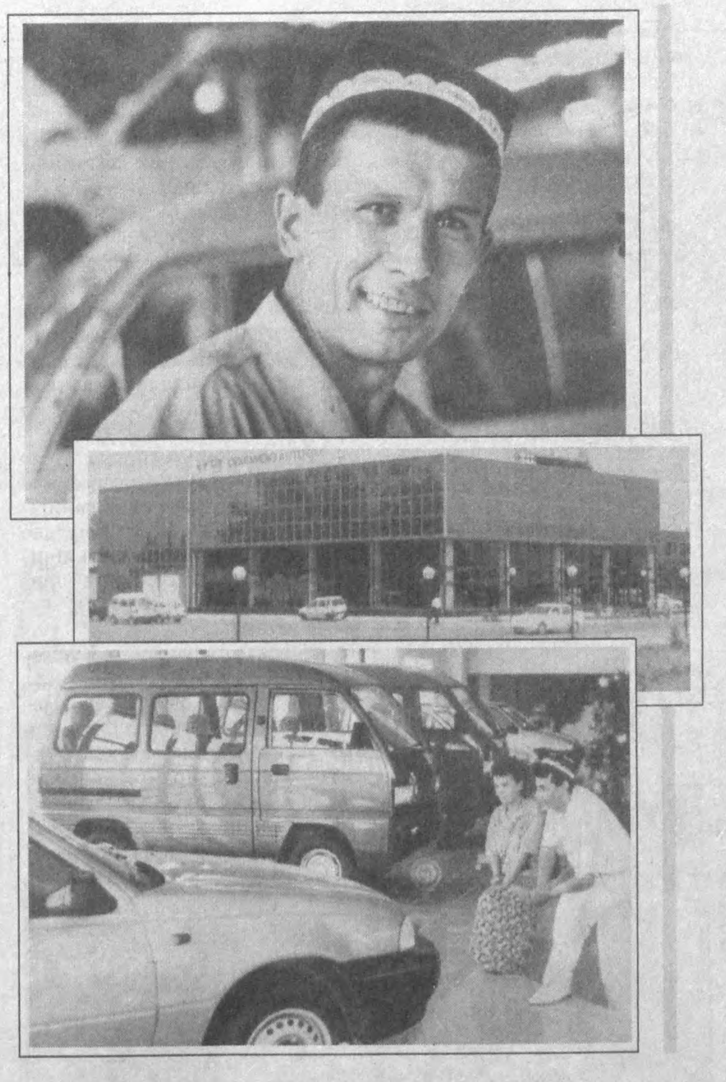

ЭЛГА ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ

Автомобилларга намунали техник хизмат кўрсатиш «Андижон ДЭУ» ҳиссадорлик жамияти қўли гул усталарининг асосий мақсадлари ҳисобланади. Бу ерда асосан ўз ишининг билимдонлари меҳнат қилишади. Шу боис ҳам улар кунига 150-160 та автомобилга зарур техник хизмат кўрсатишга эришаётирлар. Энг эътиборлиси шундаки, буюртмачилар корхона чойхонасида бир пиёла чой ичиб, бир оз ҳордиқ чиқаргунларига қадар автомобиль носозликлари тузатилиб, манзилга шай қилиб қўйилади. Эл хизматига бел боғлаган «Андижон ДЭУ» усталарининг обрўси ошиб, мижозлари сони ортиб бормоқда.

СУРАТЛАРДА: корхонанинг илғор ишчиси Жалолиддин Ғаниев; корхона биносининг умумий кўриниши; автосалон зали.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

ПОЕЗД ҚАТНОВИ БОШЛАНДИ

«Ўзбекистон темир йўллари» давлат акционерлик компаниясининг Қарши бўлими ташаббуси билан Қарши - Андижон йўналиши бўйича йўловчилар поезди қатнай бошлади. Бу Қашқадарёдан Фарғона водийсига ёки у ердан мамлакатимиз жанубига қатновчи йўловчилар учун катта қулайлик яратади.

А. ТАЙПАТОВ,
ЎзА мухбири.

ЕТТИ ИҚЛИМ САДОСИ

БУГУННИНГ ШАРҲИ

ОҒУ

Бугун БМТ Бош Ассамблеясининг умумжаҳон гиёҳвандлик моддаларига бағишланган Махсус XX сессияси ўз ишини якунлайди. Унда Ўзбекистон томони яна бир бор ўз нуқтаи назарида собит турганлигини билдирди, янги ташаббус ва таклифлар билан чиқди.

Халқимизда «кемага тушганнинг жони бир» деган нақл бор. Дарҳақиқат, инсоният умргузаронлик қилаётган ер шарини коинот баҳрида сузиб юрган кемага менгзаш мумкин. Инсоният ана шу «кема»ни, айниқса, бугунги кунда кўз қорачиғидек асраш кераклигини, ҳар хил «балою вабо»лардан пинҳон тутиш – шикаст етказмаслик лозимлигини тобора теранроқ англамоқда. Зеро, жаҳон ҳамжамиятига интеграция жараёнида онгли муносабат пайдо бўлаётганлигининг асосий боиси ана шунда.

Инсоният тараққиёт сари юз тутаркан, ана шундай узоқ ва машаққатли йўлда, афсуски, ер юзи ва ўзига хавф солувчи воситаларни ҳам ярата билди. Ва ана шунинг оқибатида халқаро миқёсдаги қуролланиш пойгаси, ҳар хил кўринишдаги «совуқ уруш» нафаси, этник-диний низолар, касалликлар, экологик муаммолар юзага келдики, уларни бугунги кунда фақат жаҳон ҳамжамияти воситасида ҳал қилиш мумкинлиги тобора аён бўлиб бормоқда.

Гиёҳвандлик моддаларини ноқонуний етиштириш ва сотиш ҳам, айтиш мумкинки, бугунги кунда кўлами ҳамда миқёси жиҳатидан жаҳон ҳамжамияти эътиборини тортадиган муаммолардан бирига айланди. БМТ Бош котиби Кофи Аннан жаҳон ҳамжамияти эътиборини ана шу масалага қаратиб: «Гиёҳванд моддалар бизнинг жамиятимизни парчалаб ташламоқда. Унинг оқибатида жиноятчилик, СПИД каби касалликлар пайдо бўлмоқда. У бизнинг келажагимиз бўлган ёшларимизни нобуд қилмоқда», деган эди.

Маълумотларга қараганда, ҳозирда жаҳонда 190 миллион киши гиёҳвандлик моддаларини истеъмол қиларкан. Бош котиб ана шу рақамга эътибор қаратиб: «Афсуски, бирор-бир мамлакат ундан ҳимояланган эмас. Ва ҳеч бир мамлакат ўз ҳудудида ёлғиз ҳолда гиёҳвандлик моддаларининг ноқонуний савдосига барҳам беролмайди. Чунки айни пайтда гиёҳванд моддалар билан савдо қилиш халқаро кўламда амалга ошмоқда. Ва бу ўз навбатида унга қарши курашда халқаро миқёсдаги ҳаракатни талаб қилаяпти», деди. Зеро, БМТ Бош Ассамблеясининг Нью-Йорк шаҳрида бўлиб ўтаётган махсус сессиясининг гиёҳвандлик моддаларига бағишланиши ҳам бежиз эмас. БМТнинг Гиёҳвандлик моддаларини назорат қилиш дастури ваколатхонаси маълумотларига қараганда, айни пайтда уни истеъмол қилиш дунё аҳолисининг 3,3 фоиздан 4,1 фоизгача бўлган қисмини ўзига жалб қилмоқда. Героин моддасини гарчи дунё миқёсида анча кам (8 миллион киши) истеъмол қилса-да, мутахассисларнинг аниқлашича, у тобора ўсиб бормоқда. Кокаин моддасини эса жаҳонда 13 миллион киши истеъмол қилади. Бироқ у ҳамма мамлакатларда ҳам мавжуд эмас. Канабис (кўкнори) эса энг кўп истеъмол қилинадиган гиёҳвандлик моддаларидан ҳисобланади. Уни истеъмол қилувчилар сони дунё аҳолисининг 2,5 фоизи (140 миллион нафар киши)ни ташкил этади.

Маълумотларга қараганда, ён қўшни — Афғонистон гиёҳвандлик моддаларини етиштириш бўйича дунёда биринчи ўринда туради. Мьянмар иккинчи, Лаос эса улардан анча орқада, яъни учинчи ўринни эгаллайди. БМТнинг Гиёҳвандлик моддаларини назорат қилиш дастурида таъкидланишича, Афғонистонда ҳар йили ўртача 80 минг гектар ерга кўкнори ўсимлиги экилади. Унинг ҳар гектаридан 40 килограммдан, яъни ҳаммаси бўлиб 3,5 минг тоннага яқин гиёҳванд моддаси тайёрланмоқда. Афғонистон-Покистон чегараси ҳудудида эса 150 дан зиёд героин моддаси тайёрланадиган яширин лабораториялар мавжуд. Ана шулар ҳақида чуқурроқ ўйлаган киши ўзича Афғонистондаги ўзаро низо ва урушларнинг нега узоқ йиллардан буён тугамаётганлиги, бундан аслида кимлар манфаатдор эканлигини англаши қийин эмас. Шу боис Президент Ислом Каримов «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» асарида: «Айни пайтда Афғонистондаги можарода қатнашаётган гуруҳлар учун наркотик моддаларни ишлаб чиқариш ва сотиш қурол- яроғ харид қилиш ва бойлик орттириш учун пул топишнинг энг қулай воситасига айланмоқда. Турли халқаро ташкилотлар, шу жумладан, БМТ таҳлилига кўра, Афғонистон қорадори хомашёсини тайёрловчи дунёдаги етакчи давлатлардан бирига-гина эмас, балки наркотик моддалар олиб ўтиладиган энг йирик базага ҳам айланиб қолди. Бу макон орқали наркотик моддалар тобора кўпроқ миқдорда етказилмоқда. Табиийки, уларнинг бир қисми бизнинг минтақамизга «сингиб кетмоқда», деб ёзган эдилар.

Афғонистон модомики гиёҳванд моддалар етиштириш бўйича дунё миқёсида етакчи ўринлардан бирини эгаллар экан, у бу моддаларни қаерга ва қайси йўллар орқали етказмоқда? Унга, айниқса, шу минтақада жойлашган қўшни мамлакатлар қандай муносабатда бўлмоқлари, йўл тутмоқлари керак? Ва қандай қилиб бу «вабо»нинг олдини олиш мумкин?

Айтиш мумкинки, Ўзбекистон бундан беш йил бурун бу «офат»дан дунё аҳлини нафақат огоҳ этган, балки унга нисбатан ўз муносабат ва нуқтаи назарини очиқ-ойдин билдирган эди. Президент Ислом Каримов 1993 йил БМТ Бош Ассамблеясининг 48-сессиясида қилган маърузасида Ўзбекистон гиёҳвандлик моддаларининг ноқонуний савдоси ва тарқалишига қарши курашда халқаро вазифаларни ҳал қилишга тайёр эканлигини баён қилди. Ва яна айтиш мумкинки, мазкур масала ҳамиша ва ҳар лаҳза мамлакатимиз раҳбариятининг диққат марказида турибди. Ўзбекистон томонининг ташаббуси билан гиёҳвандлик моддаларини ноқонуний сотиш ва тарқатиш муаммоси бир неча бор халқаро даражага кўтарилди. Шунингдек, мамлакатимизда унга қарши курашнинг ҳуқуқий пойдевори яратилди. Ўзбекистон ҳукумати 1993 йилнинг октябрь ойидан буён БМТнинг Гиёҳвандлик моддаларини назорат қилиш дастури доимий ваколлиги билан ҳамкорликда иш олиб бормоқда. 1995 йил Олий Мажлис сессияси БМТнинг гиёҳвандлик ва психотропик моддалар ҳақидаги 1961 йил, 1971 ва 1988 йилларда қабул қилинган Конвенцияларига қўшилишни ратификация қилди. Туркия, Россия Федерацияси, Қозоғистон, Қирғизистон ва Туркманистон мамлакатлари билан гиёҳвандлик моддаларини ноқонуний сотиш ва тарқатишга қарши ҳамкорликда курашиш бўйича ҳукуматлараро Битим тузишга эришилди. АҚШ, Миср, Латвия мамлакатлари билан ҳам ана шундай алоқалар ўрнатиш учун ҳаракат қилинмоқда.

1996 йил 4 майда Тошкент шаҳрида БМТнинг Гиёҳвандлик моддаларини назорат қилиш дастури ваккиллиги, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистон ҳукуматлари «Гиёҳвандлик ва психотропик моддаларини ноқонуний ишлаб чиқариш, сотишни назорат қилиш бўйича ҳамкорлик ва бирбирини англаш ҳақида»ги Меморандумни имзоладилар.

Бундан ташқари, мамлакатимизда Гиёҳвандлик моддаларини назорат қилиш бўйича Давлат комиссияси ташкил этилди. Гиёҳвандлик моддаларини қидириш ва топишда кўмаклашиш учун ўргатилаётган хизматчи итларни тайёрлайдиган Республика маркази янада кенгайтирилмоқда. Республика криминал лабораторияси бунёд этилди, гиёҳвандлик моддаларини назорат қилувчи Миллий ахборот-таҳлил маркази тузилди. Шунингдек, ЎзФА Ўсимликлар генетикаси институти базасида кўкнори ўсимлигини биологик усул билан йўқотиш бўйича қатор ишлар олиб борилмоқда.

Ўзбекистон жаҳон ҳамжамияти олдидаги вазифа ва мажбуриятларини бажариб, қисқа муддатда кўкнори ўсимлиги деярли экилмайдиган мамлакатлар қаторидан ўрин олишга муваффақ бўлди. Янги Жиноят-процессуал Кодексида гиёҳвандлик моддаларининг ноқонуний савдоси билан шуғулланган кишиларга нисбатан аниқ ва қатъий чоралар кўриш белгиланди. Бу эса фуқароларда гиёҳвандлик моддаларига нисбатан онгли муносабатни шакллантиришга маълум маънода асос бўлди.

Шу ўринда мамлакатимиздаги ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ҳамда божхона хизмати ходимлари фаолиятига ҳам тўхталмоқ лозим. Республика Ички ишлар вазирлиги берган маълумотларга қараганда, 1997 йилда ҳуқуқий маҳкамалар томонидан уч тоннадан зиёд гиёҳвандлик моддалари ноқонуний сотилаётган ва олиб кетилаётган ҳолатларда қўлга олинган.

Бугун Нью-Йорк шаҳрида ўз ишини туғаллайдиган БМТ Бош Ассамблеясининг умумжаҳон гиёҳвандлик моддалари бўйича махсус сессиясида 170 дан зиёд мамлакатнинг давлат раҳбарлари ва вазир даражасидаги вакиллари иштирок этмоқда. Кеча анжуманда Ўзбекистон ташқи ишлар вазири ҳам маъруза қилиб, бир қанча муҳим таклифларни ўртага ташлади.

Ўзбекистон томони, анжуманда таъкидлаганидек, гиёҳвандлик моддаларнинг асосий қисми Европа мамлакатларига Афғонистон ва Тожикистон орқали жўнатилмоқда. Ана шуни ҳисобга олган ҳолда гиёҳвандлик моддаларининг ноқонуний савдосига қарши курашда БМТ таркибидаги ташкилотлар билан бир қаторда Европа ва Марказий Осиё мамлакатларидаги махсус институт ва муассасалар ҳамкорлигини ҳам шакллантириш зарур. Бунинг учун БМТ тасарруфида ҳомийлар маблағи жалб қилинган ҳолда Марказий Осиё минтақасида гиёҳвандлик моддаларини олиб ўтиш ва савдосига қарши мувофиқлаштирувчи Марказ тузиш керак. Ва бу Марказ ўз навбатида Европа Иттифоқи билан Марказий Осиё мамлакатлари ўртасидаги ҳамкорликнинг аниқ шаклларини белгилаши ҳамда узоқ муддатга мўлжалланган дастур лойиҳасини тайёрлаши даркор.

Бундан ташқари, биз фақат Афғонистон ана шундай нотинч мамлакат, дейиш билан чекланиб қолмаслигимиз керак. Аксинча, унинг ижтимоий-иқтисодий сабабларини ўрганишимиз, Афғонистонга иқтисодий жиҳатдан ёрдам берадиган, уни оёққа турғизадиган халқаро Дастур тайёрлаш лозим. Токи, бу Дастурнинг афғон халқига нафи тегсин.

Ўзбекистон томонининг яна бир эътиборга лойиқ таклифи шундан иборат бўлдики, минтақамиздаги бир қанча мамлакатларнинг гиёҳвандлик моддаларининг ноқонуний савдосига қарши ички қонунларини қайта кўриб чиқиш керак. Чунки мавжуд ҳуқуқий меъёр ва мезонлар гиёҳвандлик моддаларининг ноқонуний савдоси билан боғлиқ «хавф»ни бартараф этолмайди.

Мамлакатимиз томонидан халқаро анжуманларда билдирилган кўплаб таклиф ва мулоҳазалар халқаро ҳамжамият томонидан эътироф этилгани, қатор амалий тадбирларга сабаб бўлаётгани ҳеч кимга сир эмас. Гиёҳвандлик моддаларини ноқонуний сотиш ва тарқатишнинг олдини олишга қаратилган мазкур таклифлар ҳам келажакда жаҳон ҳамжамияти эътиборини ўзига қаратиши, самарали натижалар бериши шубҳасиздир.

Исмат ХУДОЁРОВ,
халқаро шарҳловчи.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

• **П Е К И Н.** Кейинги пайтларда Хитойда ҳуқуқтартибот органлари вакилларини назорат қилиш ва мунтазам текшириш борасида қатор тадбирлар ўтказилмоқда.

Яқинда Хайнан вилоятида ўтказилган шундай тадбирларнинг бирида 76 нафар ҳуқуқни муҳофаза қилиш органи ходими ҳибсга олинди. Улар бевосита жиноят содир қилишда ва бундай ҳаракатларда иштирок этишда айбланмоқда. Айни пайтда улардан 23 нафари ишдан бўшатилди, 10 нафарининг иши прокуратурага оширилди.

• **Д Е Ҳ Л И.** Ҳиндистонда пул қадрсизланиши даражаси тобора ошиб бораётир. Шунга яраша мамлакатда нарх-наво ҳам кун сайин кўтарилмоқда.

Молия вазири Яшвант Синх мамлакат аҳолисини Ҳиндистонга қарши қўлланилаётган иқтисодий жазо чораларидан ташвишга тушмасликка чақирмоқда. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига қараганда, ушбу жазо оқибатида Ҳиндистон иқтисодиёти шу кунга қадар 3-5 миллиард АҚШ доллари миқдорида зарар кўрган.

• **М О С К В А.** Мамлакатда уюшган жиноятчиликнинг олдини олиш учун биринчи навбатда уларнинг ҳомийларини тугатиш зарур, деди Россия ички ишлар вазири Сергей Степашин Германиянинг "Велт" газетаси мухбири билан суҳбатда.

Унинг айтишича, кейинги 7 йил ичида Россияда уюшган жиноятчилик 8,5 баробар ошган. Агар 1990 йилда мамлакатда 3300 дан ортиқ уюшган жиноят қайд этилган бўлса, 1997 йилда эса бу кўрсаткич 28500 дан зиёдни ташкил қилди.

• **М А Д Р И Д.** Гиёҳвандликни тугатиш ва унга қарши кураш тадбирларини ўтказишда жаҳон ҳамжамиятининг изчил бирлиги зарур, деб таъкидлади Испания Бош вазири Хосе Мариа Аснар БМТда бўлиб ўтган махсус сессияда.

Бугун Испанияда бу муаммони бартараф қилиш ҳукумат олдида турган муҳим вазифалардан бири ҳисобланади. Чунки Шимолий Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларидан Европага келтирилаётган наркотик моддаларнинг аксарият қисми Испания орқали ўтмоқда. Мамлакат божхона хизмати маълумотига қараганда, ўтган йили Испания бўйича 1 тонна 200 килограммдан ортиқ гиёҳванд модда йўқ қилинган. Бу 1996 йилги кўрсаткичга қараганда 27 фоиз кўпдир.

ТАДБИРЛАР САМАРАСИЗ ҚОЛАЁТИР

П А Р И Ж. Бундан бир неча кун илгари Франциянинг "Эйр Франс" ҳаво йўллари компанияси учувчилари маош оширишни талаб қилиб иш ташлаган эди. Бу муаммо юзасидан ҳозирга қадар кўрилган барча чора-тадбирлар самарасиз қолаётир.

Мутахассислар иш ташлаш айнан Францияда бошланажак футбол бўйича жаҳон чемпионати олдидан бўлаётганини салбий баҳоламоқда. Уларнинг айтишича, бу мамлакат обрўсига жиддий путур етказиши мумкин. Маълумки, "Эйр Франс" жаҳон чемпионати иштирокчилари ва мухлислари учун хизмат қиладиган Франциянинг асосий ҳаво компанияларидан биридир.

Вена — орзулар шаҳри

НОТИНЧЛИКНИНГ ОЛДИ ОЛИНМАСА...

В А Ш И Н Г Т О Н. АҚШ Президенти Билл Клинтон ва Буюк Британия Бош вазири Тони Блэр телефон орқали 20 минут суҳбатлашди. Унда, асосан, Сербиянинг Косово ўлкасидаги воқеалар ва мазкур муаммони бартараф этиш йўллари муҳокама этилди.

Хабарларга қараганда, суҳбатдошлар Косово муаммоси тез орада бартараф қилинмаса, бу Болқон бўйлаб урушга айланиб кетиш хавфини бошлаши мумкин, деган ягона нуқтаи назарни билдирган. Шунингдек, мулоқот чоғида БМТ Хавфсизлик Кенгаши томонидан нотинчликнинг олдини олиш борасида ҳарбий куч ишлатишга рухсат берадиган қўшимча резолюция қабул қилиниши зарурлиги ҳам қайд этилган.

(ЎзА)

Долзарб муаммо

ЭЪТИБОРСИЗЛИКМИ Ё МАСЪУЛИЯТСИЗЛИК?

Рўй берган бу фожиа ҳали-ҳали дилларни ўртайди. Аслида у юз бермаслиги, бинобарин, навқирон бир йигит бевақт ҳаётдан кўз юммаслиги, қариндош-уруғлари, дўст-ёрлари даврасида кўп йиллар ўйнаб-кулиб юриши мумкин эди.

Афсуски, бугун биз "бахтсиз ҳодиса" деб таъриф бераётган фалокат юз берди. У айни ўйнаб-кулиб, яйраб яшайдиган, қирчиллама йигит ёшида ҳалок бўлди. Қандай қилиб? Нима учун? Сабаби нимада?

Тошкент туманидаги 34-мактаб қозонхонасидан фойдаланиш газ назорати идораси ходимлари томонидан тақиқлаб қўйилди. Чунки "Универсал-5" ва "Универсал-6» қозонлари хавфсизлик талабларига жавоб бермасди. Боз устига, унга хизмат қилиб, ишлатадиган ходимлар махсус тайёргарликка эга эмасдилар.

Бироқ мактаб директори Х.Нурмуҳамедовнинг ўзбошимчалиги, бебошлиги устунлик қилди. У газ назорати идорасининг талабларини инобатга олмасдан, жисмоний тарбия ўқитувчиси И.Тожиевни ўриндошлик йўли билан шу қозонхона операторлигига тайинлади, қозонхонани ишга тушириб юборди. Ўша тундаёқ фалокат рўй берди: қозон қопламасидан чиқиб турган газдан заҳарланиб, Тожиев иш жойида ҳалок бўлди...

— Гоҳида бахтсиз ҳодисаларга тааллуқли материаллар билан танишиб туриб, масъулиятсизликнинг чегараси йўқлигига ишонч ҳосил қиласан киши, - дейди Ўзбекистон касаба уюшмалари Тошкент вилоят кенгашининг раиси Муҳайё Тўлаганова. — Инсон саломатлигига шикаст етказиши мумкин бўлган ускунани кўра-била туриб, бу носозликни бартараф этиш чорасини кўрмай, носоз ускунани ишга тушириб, инсон тақдири билан ўйнашган раҳбарнинг хатти-ҳаракатини қандай баҳолаш мумкин, ахир? Ўз хизмат вазифасига жинояткорона масъулиятсизлик билаш қарашнинг изоҳи борми? Оила йили тадбирлари доирасида касаба уюшмалари кенгаши хотин-қизлар қўмитаси билан ҳамкорликда Ўзбекистон Республикасининг "Меҳнат муҳофазаси тўғрисида"ги Қонуни, "Меҳнат Кодекси" талаблари вилоят меҳнат жамоаларида қандай бажарилаётганлигини текшириб чиқди. Унинг якунлари бу ҳар иккала жамоат ташкилотининг қўшма мажлисида муҳокама қилинди. Асосий эътибор соғлом ва хавф-хатарсиз меҳнат шароитларини яратиш, ногаҳон бахтсиз ҳодисалар туфайли жабр кўрган кишиларга, уларнинг оила аъзоларига қонунларда белгиланган амалий ёрдамни кўрсатишга қаратилди.

«Ишлаган чора топади, эпсиз баҳона кўрсатади» деганларидек, Тошкент вилоятининг кўпчилик меҳнат жамоаларида имкониятлар ишга солинмоқда.

Чунончи, очиқ турдаги "Трансформатор" ҳиссадорлик жамиятида меҳнатни муҳофазалаш, техника хавфсизлигини таъминлаш тадбирлари изчил, босқичма-босқич амалга оширилмоқда. "Ғунча", "Лаззат", Бекобод автобус-таксомотор парки ҳиссадорлик жамиятларидаги иш шароитлари билан танишсангиз, бехатар, саломатликка зарар етмайдиган шароитлардаги унумли, сифатли меҳнат қилаётган кишиларнинг қувончларига шерик бўласиз. Олмалиқдаги "Сувоқова" бошқармаси тажрибаси ҳам ибратли. Бу ерда меҳнатни муҳофазалашнинг ягона, яхлит тизими амалда. Ишловчилар меҳнатнинг хавфсиз усулларини эгаллаш бўйича ҳар йили такрорий тайёргарликдан ўтказилади, иш жойлари вақти-вақти билан текширилиб туриладди. Умуман, сўнгги уч йилда вилоят меҳнат жамоаларида меҳнатнинг хавфсиз шароитларини яратиш мақсадларига деярли 423 минг сўм сарфланди.

Аммо жойлардаги аҳвол билан танишув шуни ҳам кўрсатмоқдаки, амалга оширилаётган чора-тадбирлар, сарфланаётган мўмай маблағлар мулк эгалари ва ишловчилар онгида янгича тафаккур — ҳам мулкка, ҳам меҳнатга, ҳам меҳнат муносабатлари қоидаларига янгича ёндашувлар шаклланишида кутилган натижаларни бермаётир, хавфсиз ва соғлом меҳнат шароитларини тўла таъминламаётир. Мана, оқибат: сўнгги уч йилда пойтахт вилоят меҳнат жамоаларида юз берган бахтсиз ҳодисалар туфайли 1248 меҳнаткаш жабрланди, 35 минг 747 киши- куни йўқотилди.

Асосий ҳолларда энг оддий чоралар кўрилмаслиги оқибатида бахтсиз ҳодисалар юз бераётир. Эътиборсизлик, бефарқликнинг чегараси йўқлигини кўрсатувчи мисоллар оз эмас. Оҳангаронда йирик қурилиш ашёлари корхоналари бор. Уларнинг раҳбарлари, касаба қўмиталари хавфсиз ва соғлом ишлаб чиқариш шароитларини яратмаганликлари туфайли ишлаб чиқаришда шикастланишлар, касб касалликлари камаймаётир. Шифер ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамиятида бахтсиз ҳодисалар кўп учрамоқда.

Тўғри, ўлим билан тугаган, гуруҳ-гуруҳ одамлар шикаст олган бахтсиз ҳодисаларга оид материаллар тегишли адлия-судлов идораларига жўнатилади. Айбдорлар ҳеч бир ҳолатда жавобгарликдан қочиб қутулмайдилар. Лекин муаммонинг бошқа, қолаверса, энг муҳим жиҳати бор: ногиронлик, бевақт йўқотиш кириб келган хонадонларнинг дарду ҳасратини енгиллатиш мумкинми? Бахтсиз ҳодисалар юз бергач, меҳнат жамоасида юзага келадиган маънавий-руҳий вазиятни қандай бартараф этиш мумкин? Ишлаб чиқаришда йўқотилган саломатликни тиклаш кафолатлари қандай?

Бу фалокатларнинг олдини олиш учун ортиқча сарф-харажатларга асло ўрин йўқ. Иш жойи батартиб, рисоладагидек бўлиши учун фақат масъулият, ўз вазифасига виждонан муносабат кифоя. Афсуски, худди шу фазилат мулкнинг янги эгаларида, раҳбарларда, мутахассисларда ҳамиша ҳам етишавермайди. Гоҳида бундай раҳбарлар иш жойидаги фалокат туфайли жабрланганларнинг ўзларини айблашгача етиб боришмоқда. Чунончи, "Чирчиқ қишлоқ хўжалик машинасозлиги" ҳиссадорлик жамиятида юз берган бахтсиз ҳодисаларда жафо чекканларнинг ўзларига айб қўйилган.

Фақат такрорий текширишларгина оқни-оқ, қорани-қора қилиб кўрсатмоқда. Ускуналарнинг айланувчи қисмлари тўсилмаганлиги, юк кўтарувчи ускуналардан фойдаланувчилар хавфсизлик қоидаларига ўқитилмаганлиги, якка муҳофаза воситалари йўқлиги бахтсиз ҳодисаларни келтириб чиқарганлиги тасдиқланди.

Меҳнат муҳофазасига эътиборсизлик кучайиб бораётганлигини кўрсатувчи яна бир ҳолатни олиб кўрайлик. Қонуннинг 14-моддасида 50 ва ундан ортиқ ходим меҳнат қиладиган корхонада махсус тайёргарлиги бўлган мутахассислардан иборат меҳнат муҳофазаси хизмати ташкил этилиши кўзда тутилган. Лекин ҳозирча корхона ва муассасаларда бу хизматни қисқартириш ёки умуман, уни тугатиш йўлидан борилмоқда. Бундан меҳнат жамоалари, қолаверса, шу раҳбарларнинг ўзлари жабрланмоқдалар. Қонун талабларини бажармаслик, ишда масъулиятсизлик келтириб чиқарувчи бахтсиз ҳодисалар туфайли жабр кўрганлар ва уларнинг оилаларига зарарни қоплаш учун сарф-харажатлар ўша "Чирчиқ қишлоқ хўжалик машинасозлиги" ҳиссадорлик жамиятида 1,8 миллион сўмдан ортиб кетди. Аслида аҳвол бошқача ўзандан бориши мумкин эди. Ишлаб чиқаришда шикастланишлар ва касб касалликларининг олдини олиш ишларига зарур даражада масъулият ва омилкорлик билан ёндашилганда эди, бу маблағларни ижтимоий йўналишдаги бошқа мақсадлар учун тежаш мумкин эди.

Муаммонинг бошқа бир жиҳати ҳам ташвишланарли. Иш жойларида ҳавонинг зарарли газлар билан тўйинганлик ва чангланиш даражаси белгиланган меъёрлардан анча юқорилиги, иситиш ускуналари ишлатилмаслиги, одамлар елвизак биноларда меҳнат қилишлари касб касалликлари ортишига сабаб бўлаётир. Ҳар бир ишловчи йилига ўртача 4 кундан ишга чиқмай қолаётир. Ҳар 100 ишловчи ҳисобига олганда ишга лаёқатсизлик энергетика корхоналарида 10, транспорт корхоналарида 6, таълим тизимида 5 кунни ташкил этаётир.

Ҳа, меҳнатни муҳофазалаш ва техника хавфсизлигини таъминлаш - бугунги куннинг долзарб муаммосига айланиб бормоқда. Ишлаб чиқаришга инвестицияларни қанчалик кўп жалб қилмайлик, замонавий технологияларни нечоғли кенг кўламда жорий этмайлик, бу муаммони ҳал этишнинг изчил, ягона, самарали омиллари ҳаракатга келтирилмас экан, барча саъй-ҳаракатларимизнинг натижалари кутилганидан пастлигича қолаверади. Буни ҳамма — мулкдорлар, иш бошқарувчилар, ишловчилар қанчалик барвақт англасалар, бу муаммони оқилона ҳал эта олсалар эзгу мақсадларимиз, орзу-умидларимиз шунчалик эрта рўёбга чиқади.

Ж.САЪДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши Матбуот ва ахборот шўъбасининг мудири.

ТАРАҚҚИЁТНИНГ ТАЯНЧ НУҚТАЛАРИ

Фарғона водийсида «Маърифат ва маънавият» тадбирлари бўлиб ўтди

Таянч нуқтаси топилса, Ерни кўтариш мумкин. Бироқ жамият ҳаётининг таянч нуқтаси қаерда? Уни ким топади, ким жамиятда катта ўзгаришлар ясайди?

Ҳар қандай давр кун тартибига ана шу каби саволларни кўндаланг қўяверади, бинобарин, жамиятнинг юксалиши мазкур саволларга амалий жавоблар топилиши билан чамбарчас боғлиқдир.

Мустақилликни мустаҳкамлашнинг ҳам назарий, ҳам амалий тамойилларини яратган Президентимизнинг маънавият ва маърифат борасидаги улкан саъй-ҳаракатлари жамиятимиз тараққиётининг энг муҳим таянч нуқтасига айланди, десак муболаға бўлмайди.

Одатда бу мавзудаги гап-сўзлар мавҳумдек туюлади, бироқ турмушимизда юз бераётган воқеа-ҳодисаларга синчков назар ташланса, маънавият ва маърифатнинг айни амалий манзараларини, бу соҳаларда қилинаётган режали ва аниқ ишларни яққол кўриш мумкин.

Қўшни мамлакатлар, ҳатто дунёнинг техник-технологик жиҳатдан тараққий топган давлатларига қиёсан ўрганиб ҳам шу нарсани эътироф этиш керакки, халқ маънавиятига, миллатнинг маърифий даражасини кўтаришга Ўзбекистончалик кўп эътибор берилаётган юрт камдан-камдир. Одамлар кўнглида ўз юртидан, ҳамюртларидан фахрланиш, Ватанига эгалик ва унинг келажаги олдида масъулият туйғуларини қайта уйғотмай туриб, миллий ғурур, орият, инсоф ва адолат сингари руҳий устунларни мустаҳкамламай туриб, дунё ҳамжамиятидан ўзимизга хос ва мос ўринни эгаллаш мумкин эмаслиги мамлакатимиз раҳбари томонидан қайта ва қайта таъкидланиши фақат бир нарсадан дарак беради. Ўзбекистон муваққат ютуқларни, бир-икки йиллик фаровонликни, бировга кўз-кўзланадиган ўткинчи натижаларни эмас, балки ҳар жиҳатдан мустаҳкам, рақобатбардош иқтисодиётни, фуқароларнинг ҳуқуқ-эркинликлари қонуний ҳимоя этиладиган ижтимоий-сиёсий муҳитни яратиш, ўз Ватани шаънини ҳар доим ва ҳамма ерда юксак мақомда тута оладиган баркамол авлодларни тарбиялаш ниятида узоқни кўзлаб йўлга чиққан давлатдир.

Самарқанд сайқали рўйи
замин аст,
Бухоро қуввати исломи
дин аст.

Бу кўҳна тарихнинг, тажрибанинг холис эътирофидир. Яъники, бизнинг аждодларимиз ҳам дунёвий, ҳам руҳий кошоналарни қуришда, уларни инсон камолоти учун хизмат қилдиришда бошқаларга устоз мақомида турганлар. Инсониятнинг илму маърифат тараққиётидан энг мақбул тамойилларни ўзлаштирган ва боийитган ҳолда, ўзбек ҳеч қачон миллий қиёфасидан, маданиятидан, маънавиятидан воз кечган эмас. Бу халққа ўз дунёқараши, мафкураси ва ахлоққа дахл этувчи тушунчаларини тиқиштиришга кимлар уринмади, дейсиз. Бундай ҳаракатлар, халқимиз эътиқодига рахна солишга бўлган уринишлар, афсуски, ҳали ҳам бор. Демакки, маънавият ва маърифат такомили, унинг ҳимояси давлат миқёсидаги муҳим юмуш бўлиб қолаверади.

Шу кунларда республикамиз вилоятларида бўлиб ўтаётган «Маънавият ва маърифат кунлари», адабиёт ва санъат намояндаларининг одамлар билан бевосита мулоқотга киришувлари айни йўналишдаги муҳим тадбир ҳисобланади. Маданият ишлари вазирлиги, республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази, ижодий уюшмалар томонидан ташкил этилган бу сафарларга халқимизнинг энг севимли шоир ва ёзувчилари, санъат усталари жалб этилди.

Бўлиб ўтган учрашувлардаги умидли руҳ, кишилар кўзидаги соғинч айни тадбирлар жуда ҳам зарурлигини, ҳар икки томон бундай дийдорлашувни қўмсаб турганини исботлади.

Қўқон шаҳар стадионида бўлиб ўтган биринчи учрашувнинг ўзиёқ барчада кўтаринки руҳ, самимий эҳтирос пайдо қилди. Стадионни тўлдириб ўтирган олти мингдан ортиқ қўқонликлар юзидаги ифода юрт осойишталигининг, кўнгил хотиржамлигининг энг аниқ далили эди.

Республика Олий Мажлисида қабул қилинаётган қонунлар, жамиятимизда кечаётган барқарор турмуш тарзининг қадрига етиш, юз бераётган ҳаётбахш ўзгаришлар хусусида одамлар билан юзма-юз мулоқотлар бўлиб ўтди. Кишилар қонун ва фармонлар ўз ҳаётларида қандай ўзгаришлар ясашига, уларнинг туб моҳияти ва ижросига ҳар қачонгидан кўпроқ қизиқа бошлашган. Олий Мажлиснинг XI сессиясида муҳокама қилинган масалалар атрофида савол-жавоблар бўлди. Айниқса, юртбошимизнинг сессияда билдирган фикрлари кўп тилга олинди, аҳамият берилиши зарур бўлган долзарб муаммолар ҳар бир фуқаронинг ҳаётига бевосита алоқадор экани яққол сезилди.

Навбат санъат усталарига берилгач, стадион шодиёна, қувонч майдонига айланди. Ёш, истеъдодли хонанда Зариф Азизовнинг авжлари, Ҳамза номидаги Академик театр актрисаси Саидахон Раметованинг қўшиқ ва монологлари, машҳур кулги усталари Роза ва Эргаш Каримовлар юмори, Суғдиёна Исроилова ва Наргиза Солиҳованинг хиром айлашлари томошабинларни мафтун этди.

Стадионда кайфият туғилди! Дилларни мунаввар этувчи, кўнгилларни улуғловчи, эзгулик гулларини чамандек очувчи улуғ КАЙФИЯТ эди бу!

Миллий эстрадамизнинг порлоқ юлдузларидан бири Кумуш Раззоқованинг «Мен Сизларни соғиндим, азиз қўқонликлар!» деган самимий сўзлари минглаб томошабинлар қалбини мунаввар этди. Трибуналарда, яшил майдонда рақслар авж олди. Кумуш тўкилиб куйлади, зўр иштиёқ билан, одамлар қалбига қалби қўшилиб куйлади.

«Ялла» бу кайфиятни янада юксак пардага кўтарди. Томошабинлар Фарруҳ Зокировнинг яна ва яна қўшиқ айтишини талаб қилишар, гулларга, талаб ва истаклар битилган қоғозларга кўмиб юборишарди...

Йиғиндан кейин Ўзбекистон халқ артисти Абдуҳошим Исмоилов «Одамларнинг кайфиятини кўриб кўзимдан ёш чиқиб кетди. Назаримда, стадион бутун мамлакатимизнинг тимсолига айланди!» деб ўз ҳаяжонини изҳор қилди.

Бу ҳаяжон замирида катта маъно бор эди, қолаверса, водий бўйлаб сафарга отланишдан кўзланган мақсад-муддао ҳам шу, яъни юртимиз кишиларининг уюшқоқлигига эришиш, ҳамжиҳатлигининг гувоҳи бўлиш эди.

Навбатдаги учрашув Қўштегирмон қишлоғи гузарида бўлди. Фавқулодда, йўл-йўлакай боратуриб ташкил этилган бу учрашув қишлоқ аҳли учун кутилмаган байрамга айланди. Ахир қўштегирмонликлар мамлакатимизнинг машҳур санъаткорларини юзма-юз кўришмаган, қизлар, йигитлар, оқсоқолу онахонлар уларнинг санъатидан бевосита баҳра олмаган эдилар. Йиғилганларнинг, томларга, дарахт шохларига тирмашиб чиқиб олган болакайларнинг чеҳрасидаги қувонч аломатларини кўриб, юртбошимизнинг «Энг чекка ва олис қишлоқларга боринглар, оддий меҳнаткашлар, боболар-момолар, ёшлар билан учрашинглар, улар халқимизнинг машҳур кишилари билан учрашишга ниҳоятда ташна» деб айтган маслаҳатлари нақадар тўғрилигига яна бир бор гувоҳ бўласан, киши.

Марғилондаги машҳур маданият ва истироҳат боғи... Боғдаги саришталик ва сўлимлик, барқ уриб очилган гуллар хандонининг марғилонлик гўзаллар юзига кўчиши...

Наманган таассуротлари ўзгача!

Абдулла Қаҳҳор номидаги мактабда, Давлатобод тумани маданият саройидаги самимий ва ўйга толдирувчи суҳбатлар. Турсуной Содиқованинг таъсирчан сўзларига ташна қалбларнинг кўплиги... демак, маърифатли сўзга чанқоқ кишиларнинг кўплиги...

Айниқса, Наманган шаҳри марказий майдонидаги ўзгача руҳ, томошабинларнинг оқиб келиши... Наманганликлардаги ички назокат ва маданият, бўлиб ўтган нохуш ҳодисалардан хижолатлик ва сергаклик...

Балиқчидаги учрашув лаҳзалари. Тол шохларига осилган тўрқовоқлардаги беданаларнинг бир-бирига навбат бермай сайраши. Сайилга чиққан оилалар осган қозонларда доғ бўлаётган ёғнинг ҳиди.

Қўшиқ куйлаётган Фарруҳ Зокировнинг кўзи давранинг ўртасидан ўтган, сокин оқаётган суви бениҳоя тиниқ ариққа тушади. Осмони ғуборсиз, эртанги кунига ишонч билан меҳнат қилаётган юрт тўғрисидаги қўшиғини бошлашдан олдин санъаткор беихтиёр тўлқинланиб кетди: «Азиз юртдошлар! Мана шу ариқларимиз суви ҳеч қачон лойқаланмасин, болаларимиз шу ариқларда бемалол, ҳадиксирамай нон оқизоқ қилиб есинлар, мана шу осудалик, тиниқлик умрингиздан аримасин, қозонингизда доим ёғ доғ бўлсин, фарзанд доғидан Яратганнинг ўзи асрасин!».

Юрт ва унинг келажаги тўғрисидаги мушоҳадалар, гўзал куй-қўшиқлар янграётган улкан даврага яна бир автобус томошабинлар келиб қўшилишди. Кейин билсак, булар қўшни Қирғизистон фуқаролари бўлиб, йўлдан ўтиб кета туриб тўхташган, ўзбеклар диёрида бўлаётган бу байрамларга, одамлар кўнглига шу байрамлар сиғаётганига ҳавас қилишган экан...

Андижондаги ёмғир томчилари ва бирон кишининг қимир этмай учрашувни тарк этмагани...

Аслида шулар эмасми таянч нуқталари...

Албатта, шахс маънавиятини бир кунда, бир-икки тадбир билан шакллантириб, ўзгартириб бўлмайди. Бир мурғак гўдакнинг баркамол инсон бўлиб етишуви улкан шаҳар қуришдан оғирроқ юмушдир. Мураккаблик шундаки, ҳар бир одам дунёга, унинг ишларига ўз кўзи билан қарайди, шахсий тажрибасидан келиб чиқиб ҳукм-хулоса ясайди.

Ҳамманинг бирдай ўйлаб, бирдай ҳис қилмоғига эришиш мумкин ҳам, керак ҳам эмас.

Лекин шундай олий қадриятлар, фақат шахсий эмас, умуммиллий манфаатлар борки, улар бутун халқнинг, ўзини шу юрт эгаси ҳисоблаган барча фуқаронинг дилидан истисносиз ўрин эгаллаши, умумий ўй-фикрига сабаб бўлмоғи лозим. Ватан ва унинг келажаги масаласи, ўзимиздан кейин соғлом авлодларни қолдириш масъулияти, миллий қиёфа ва қадриятларнинг дахлсизлиги ташвиши ана шундай якдилликни талаб қилади.

Бир томондан, техника тараққиёти, аниқ фан соҳалари яшин тезлигида илгарилаб бораётган айрим Ғарб мамлакатларида инсонларнинг бир-биридан бегоналашуви, индивидуализм касалликлари хуружи авж олаётган, иккинчи ёқдан, қўшни давлатларда ўрта асрчилик кайфиятлари ҳамон ҳукмронлик қилаётган бир шароитда бугунги миллатдошимиз ўзлигини, инсоний қиёфасини асраб қолиши ўта мураккаб вазифадир.

Ҳозирги кунда юртимизда моҳият-эътибори билан халқ руҳиятини, миллат қалбини тоза сақлаб қолиш, ундаги чин инсоний қадриятларни мустаҳкамлаш, ҳар қандай ёт мафкуравий таъсирларга қарши тура оладиган умумхалқ иродасини шакллантириш учун улкан ҳаракат бошланди. Бу жараёнда халқ зиёлиларининг, олим, ижодкор ва санъаткорларнинг ўрни ва масъулияти беқиёсдир.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД,
Раҳмон ҚЎЧҚОР.

ҚИЗИҚАРЛИ МУЛОҚОТ

Ўзбекистон Бадиий академияси Санъатшунослик институтида «Дин ва санъат» мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди. Унда академия тасарруфидаги олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг, лицейларнинг ўқитувчи, талаба ва ўқувчилари, республика Ислом тадқиқотлари маркази ходимлари иштирок этди.

Бадиий академия раиси Т. Қўзиев, Камолиддин Беҳзод номидаги миллий рассомчилик ва дизайн институти проректори С. Абдуллаев ва бошқалар сўзга чиқиб, тасвирий санъат ва мусиқа санъати, Ислом маърифати анъаналарининг маънавиятини юксалтиришдаги ўрни ҳақида гапирдилар. Бу санъат турларининг аҳоли, айниқса, ёшлар дунёқарашини шакллантириш, уларни миллий ва умумбашарий қадриятлар руҳида тарбиялашнинг муҳим воситаларидан бири эканлигига эътибор қаратилди. Бу эса замонавий мусиқа, айниқса, мумтоз мусиқамиз, анъанавий тасвирий санъатимиз бебаҳо дурдоналарини теран ўрганиш ва кенг тарғиб қилишни тақозо этади.

ҚЎШИҚ АЙТГАН ЕТАР МУРОДГА

Навоийда Ўзбекистон қўшиқ байрами кўрик-танловининг вилоят босқичи якунланди. Шаҳардаги «Фарҳод» маданият саройида шаҳар ва туман танловлари ғолиби бўлган ўндан ортиқ ижодий жамоа иштирок этди. Навоий шаҳар «Фарҳод» маданият саройи «Карвон» гуруҳи биринчи ўринга лойиқ деб топилди. Энди у танловнинг республика босқичида қатнашади.

Ёркул УМАР,
ЎзА мухбири.

«Алпомиш» достонининг 1000 йиллигига

БАРЧИНОЙИМ, ҚАЙЛАРДАСАН?

Қалмоқларнинг
эли томон,
Экинларга солиб от,
Барчинойни бирга олиб,
Кўчиб кетар Қўнғирот.
Кетмоқдадир,
тўхтат уни
Қалбинг қилмай
фаромуш.
Уч кетидан,
Алпомишим,
Бойчиборни қилиб қуш.
Бу дунёнинг муҳаббати
Ҳақиқатми, ривоят,
Афсонанинг
армонларин
Қилса тарих ҳикоят.
Оғажонинг уйларига,
Йўлларига сочқи соч,
Севганининг бўйларига
Юбор уни, Қалдирғоч!
Юбор уни,
тўқсон алпни
Боссин қўрқув, ҳаяжон.
Ёлғизлатмай олов
қалбни
Уни топсин Қоражон.
Ёнса ҳамки оловида
Сезиб севги дардларин,
Барчинойим синасин-эй,
Йигитларнинг
мардларин.
Чидаганга чиқазгандир
Муҳаббатнинг қийнови,
Қил кўприкдир
севги учун
Барчинойим синови.
Қил кўприкдан
ўтмас ёлғон,
Ўтмас ёвуз, бағритош.
Қулар ундан қора ният,
Қора юрак Кўкалдош.
Севишганлар
йўлга тушар,
Ватан деган жой сари.
Нечун ўзга элда қолар
Ориятли Бойсари.
Ор ҳам, ёр ҳам,
ифтихор ҳам
Бу ўлкада улуғдир,
Садоқат ҳам
бизнинг элда
Суюкликдан суюкдир.
Садоқат деб
кишанларин
Парчалайди учқур от.
Вафо дея кўз ёш тўкар
Култой билан
Қайқубод.
Фидо дея ойлаб йўлда
Учиб борар оппоқ ғоз.
Садоқатнинг кучларига
Дош беролмас Ултон
тоз,
Нечун уни ёндириб ҳам,
Ўлдириб ҳам бўлмайди.
Алпомишдек
ўтда ёнмас,
Ўлдирса ҳам ўлмайди.
Эрир экан ёвуз кучлар
Эзгуликка бермай дош.
Бу муҳаббат оташидан
Куйиб кетар
харсанг тош.
Мангу олов қабрдамас,
У юракдан тушган чўғ,
Барчинойим,
қайлардасан?
Алпомишинг нега йўқ?
Буюк Турон заминида
Улуғ ишлар
бўлган пайт,
Йиллар узра юракларга
Алпомишим,
тезроқ қайт!

Кавсар ТУРДИЕВА.

AON

Press Release No.1 **Tashkent, 1st. June 1998**

The Chairman of Uzbeksugurta-Howden-Lihou is pleased to announce that our Company effective 1st. June 1998 will be known as:-

AON - LIHOU-UZBEKINSURANCE LTD.

INSURANCE, REINSURANCE & FINANCIAL SERVICES

UZ-AON-LIHOU
ESTABLISHED 21.1.1994, Reg. N. 08-3625/5
CAPITAL US.$ 1 MILLION

Cofounders:

UZAGROSUGURTA
(FORMERLY THE OFFICIAL STATE INSURANCE BOARD "UZGOSSTRAKH")-
UNDER THE MINISTRY OF FINANCE, REPUBLIC OF UZBEKISTAN

AON GROUP LTD.
(FORMERLY "ALEXSANDER HOWDEN GROUP LTD.")

LIHOU & CO. LTD.

AON CORPORATION USA

AON is the parent company of AON GROUP Inc. New York, AON RE, & AON GROUP LTD. Lloyds Brokers, London. AON is the Premier Global Insurance Brokerage and Consulting Organisation, with 551 offices in over 100 Countries including Uzbekistan worldwide. AON is an Insurance Services Investment Holding Company listed on the New York, Chicago & London Stock Exchanges.

AON Financial Results 1997

AON-Premium Turnover:	- US.$ 30 Billion
AON-Assets:	- US.$ 15 Billion
AON-Gross Annual Revenues :	- US.$ 5,9 Billion
AON-Energy Turnover:	- US.$ 1.2 Billion

AON-LIHOU-UZBEKINSURANCE Ltd. is the only Lloyds Brokerage subsidiary, Registered in Uzbekistan, with direct access to AON Group Ltd.& the international insurance & reinsurance world of AON.

"UZ-AON-LIHOU" guarantees you 100% insurance & reinsurance cover, including Political & Investment Risks.

706-В

НУРОТАЛИК САНЪАТКОРЛАР ГЕРМАНИЯДА

Нурота тумани маданият уйи қошидаги "Нуржаҳон" фольклор-этнографик ансамбли Германияга жўнаб кетди. 22 кишидан иборат санъаткорлар Франкфурт шаҳрида очилган учинчи халқаро фольклор-этнографик ансамбллар фестивалида қатнашади. Унинг дастуридан Ватан, истиқлол, бунёдкорлик, дўстлик каби мавзулардаги қўшиқ ва рақслар ўрин олган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИНИНГ РЕСПУБЛИКА НЕЙРОХИРУРГИЯ ИЛМИЙ МАРКАЗИ

қуйидаги вакант лавозимларга

Танлов эълон қилади:

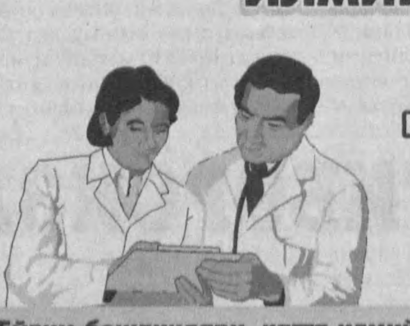

Бўлим бошлиқлари, катта илмий ходимлар ва кичик илмий ходимлар, аспирантлар ва клиник ординаторлар;

Бўлимлар:

- неврология;
- натижалаштириш, режалаштириш ва татбиқ этиш;
- марказий нерв системаси жароҳати;
- функционал нейрохирургия ва переферик нерв система жароҳати;
- нейроонкология;
- болалар нейрохирургияси;
- умуртка поғонаси ва орқа мия нейрохирургияси;
- интенсив даволаш ва нейрореанимацияси;
- реабилитацияси;
- руҳий касалликлар;
- бош мия қон томирлари жарроҳлиги;
- рентгенология ва эндоваскуляр нейрохирургияси;
- электрофизиология.

ТАНЛОВ МУДДАТИ 1998 йил 1 июлгача.

Манзилгоҳ: Каблуков кўчаси, 5-уй, телефон: 34-25-32.

714

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитаси жамоаси шу қўмитанинг Андижон вилояти ҳудудий бошқармасининг бошлиғи Абдуллажон Маҳамматовга падари бузруквори

МАҲАММАТ отанинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзсувқурилиш» давлат концерни раҳбарияти ва жамоаси республика сув хўжалиги қурилишининг кекса ходими, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган қурувчи

Рустам ҚОСИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласи ва қариндошларига чуқур таъзия билдиради.

«Ўзнефтгазқазибчиқариш» давлат акционерлик бирлашмаси жамоаси нефть ва газ соҳасининг кекса ходими, газ қазиб олиш бўлими бошлиғи

Наби ТУРДИБОЕВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оиласи ва қариндошларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Давлат ўрмон қўмитаси жамоаси Бахмал ўрмон хўжалиги директори Мурод Алимовга синглиси

Бусара АЛИМОВАнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 133-57-34;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 136-07-94;
Иқтисодиёт 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги 136-37-85
Маънавият 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар 136-29-89, 133-07-48;
Фан, туризм, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик 132-12-08;
Халқаро ҳаёт 132-11-15;
Котибият 133-10-28;
Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 096, 34565 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва оператор Сергей ЛУКИН томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — И. Ўтбосаров.
Навбатчи — Ф. Санаев.
Мусаҳҳиҳ — Ф. Усмонов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 *Босишга топширилди: 22.50* 1 2 3 4 5 6